

ŁOWIEC POLSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU
POLSKICH STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH

KONTO P. K. O. „Centralny Związek Polskich Stowarzyszeń Łowieckich” 8092.
ADRES: NOWY - ŚWIAT 35. TELEFON 7-98.

Pismo tygodniowe.

Wychodzi w każdą sobotę.

PRENUMERATA: zgóry za kwartał zł 8; za pół roku zł 15; za rok zł 28. — Miesięcznie 3 zł. — Numer pojedynczy — 1 zł. Numer ozdobny 1 zł 50 gr. Za numery, które wyszły przed zapłaceniem, liczymy po 1 zł

CENA OGŁOSZEŃ: Milimetr za tekstem 40 groszy; cała strona — 224 zł. $\frac{1}{2}$ — 112, $\frac{1}{4}$ — 56, $\frac{1}{8}$ — 28. Przed tekstem — 50% drożej; na karcie tytułowej — 100% drożej.

W numerach ozdobnych: za tekstem 60 gr., strona — 336 zł., $\frac{1}{2}$ — 168, $\frac{1}{4}$ — 84, $\frac{1}{8}$ — 42. Przed tekstem — 50% drożej. Na karcie tytułowej i okładce — 100% drożej.

Za zastrzeżone miejsca dopłaca się 25%.

SKŁAD BRONI

ROBERT ZIEGLER

WARSZAWA, TRĘBACKA 10, TEL. 21-94

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 114, TEL. 10-75

Poleca na sezon bieżący wielki wybór broni i amunicji

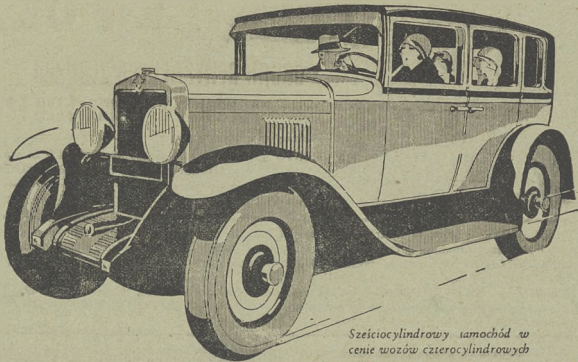
CENNIKI ILUSTROWANE

wysyła się po nadesłaniu 90 gr. znaczkami pocztowymi

EPOKOWY CHEVROLET

w Historji Chevroletów

zaopatrzone w silnik 6-cio cylindrowy

*Sześciocylindrowy samochód w
cenie wozów czterocylindrowych*

Dzięki wypuszczeniu na rynek nowego 6-cio cylindrowego modelu, rok 1929 stanie się pamiętnym w dziejach Chevrolet Motor Company. Jeszcze nigdy nie sprzedawano samochodów tej klasy po tak niskiej cenie. Nowy model jest rzeczywiście sensacją, o której mówi dzisiaj cały świat.

Miano „epokowy”, nadane nowemu modelowi, nie jest przesadą. Chevrolet na rok 1929 stanowi zasadniczy zwrot w rozwoju automobilizmu. Trudno uwierzyć, iż jest to samochód wyrabiany masowo.

Nowy Silnik.

Zasadniczą nowością w nowym modelu jest 6-cio cylindrowy potężny silnik, będący ostatnim wyrazem techniki automobilowej. Silnik ten o górnym rozrządzie jest wynikiem czterolich doświadczeń i prób, przeprowadzonych w laboratoriach oraz na terenach doświadczalnych General Motors. Przeszło sto typów silników w sześciu-cylindrowych zostało wykonanych i poddanych licznym próbom, zanim ostatecznie został przyjęty silnik, zawieszony obecnie na nowych modelach Chevrolet.

Moc silnika, zwiększona o 32,8%, w porównaniu z poprzednim modelem, równa się 46 KM na hamulcu przy 3600 obrotach na minutę. Maksymalna szybkość samochodu została przez to zwiększona o 20%.

Nowe Ulepszenia.

System dopływu benzyny został znacznie udoskonalony. Benzyna z głównego zbiornika, o zwiększonej pojemności, 41,64 litr, jest dostarczana za pomocą pompy siłowej, której zaopatrzonej w specjalny szklany filtr, który zatrzymuje wszelkie nieczystości zawarte w benzynie.

Zastosowanie specjalnej pompy przy karburatorze, która dostarcza dodatkową ilość benzyny z chwilą kiedy nagle wzrasta nacisk na pedał akceleratora, powiększa akcelerację o 21%, w porównaniu z poprzednim modelem. Specjalną uwagę zwraca udoskonalenie bezpośredniego i automatycznego olwienia.

Nowe udoskonalone hamulce na cztery koła działają równomiernie za lekkim nacisknięciem pedału. Wal ze korbowym niezwykłej budowy z kutej stali jest sztywny i dynamicznie zrównoważony i nie poddaje się wibracji nawet podczas najszybszej jazdy.

Nowe Karoserje.

Nowe karoserje Fihera, bardziej przestronne i bardziej wydłużone, niż w poprzednich modelach, czynią wyśmienitą estetyczną wrażenie. Ich wygląd zewnętrzny zadowoli najbardziej wymagającego znawcę. Nadzwyczaj szczerłą dobór kolorów, któremu wozy te są lakierowane, podnosi ich elegancję. Wydłużone niskie linie, chromowane ozdobienia, szerokie błękitne błotniki, wysoka maska, nadają tym samochodom wygląd luksusowy.

Wnętrze wykonanie nowych Chevroletów jest bez zarzutu. Szerokie wygodne siedzenia są pokryte guzownymi, trwałymi materiałami w kolorach, które harmonizują z karoserją danego samochodu. Między siedzeniami poznaczono dużo wolnego miejsca dla nóg. Wydłużone ramy okien dają rozległe pole widzenia.

W najbliższych dniach ukaze się ogłoszenie omawiające ukazanie się na rynku nowego 6-cio cylindrowego ciężarówki Chevrolet.

W nowych Chevroletach wprowadzono między innymi doniosłe ulepszenie, — przesuwalne siedzenie kierowcy. Siedzenie może być przesuwane nawet w czasie jazdy za pomocą małej korbki, korbki.

Efektowną też nowością w Chevroletach na rok 1929 są przednie latarnie, których wygląd znacznie zyskał w nowym modelu. W celu dowolnego obniżenia kierunku światła w nowych latarniach Chevroleta umieszczono z lewej strony pedału sprzęgła specjalny przełącznik, działający przy nacisnięciu nogi.

Wszystkie modele są zaopatrzone w lampkę ostrzegawczą „stop”, oraz w tylne światło. Uchwyt do opuny zapasowej umieszczony jest z tyłu.

Wszystkie wszystkie modele są zaopatrzone w znane amortyzatory hydrauliczne systemu „Lorway”, które zapewniają wygodną i bezpieczną jazdę po najgorszych drogach. Amortyzatory te systemu olwicznego są doskonale znane w całym świecie samochodowym, — używane są i w najdroższych samochodach.

Siedem różnych modeli karoserji Fihera jest do rozporządzenia nabywców. Są to: Phaeton, Roadster, Coach, Coupé, Sedan, Sport Cabriolet i Convertible Landau. Każdy znajdzie między tymi modelami wóz dla siebie odpowiedni.

W ten sposób dogadując wszelkim gustom i wymaganiom epokowy Chevrolet dostępny jest dla najszerszego ogółu, gdyż dzięki ułatwionym warunkom płatności nabycie jego nie przedstawia żadnych trudności. Znakomicie zorganizowany system obsługi oraz roczna gwarancja przy sprzedaży zapewniają trwałość i sprawne funkcjonowanie tego epokowego samochodu.

CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Przy rozkładzie.

Fot. Aleks. Janta-Polczyński.

MIGAWKI Z POŁOWAŃ ZIMOWYCH.

II.

(Zob. Nr. 17).

Dobijanie zwierzyny może nie sprawiać przyjemności, tem niemniej jednak jest bezwzględny obowiązek człowieka myśliwego. A poza tem kota, póki jeszcze idzie, wolno strzelać, i w tym wypadku sprawiedliwość łowiecka, wyrażająca się w starej zasadzie: — pierwsza kula, ostatni strzał — nakazuje oddać kota temu, który ostatni doń strzelał. Inna rzecz, strzelający może tego strzału nie uznać — w każdym jednak razie inicjatywa może wyjść jedynie od niego, jeśli chodzi o przyznanie sztuki. Biedne szaraki! Ileż krwi napsuły ludziom ubiegającym się o ich względy! Ileż zgryzot kosztuje niejednego strzelca kompletny brak nabiegu. Zupełnie jak w kartach — pech, że niczem zażegnać nie sposób. Chociaż, jak potem „przy wali”, to rady dać nie można. Powodzenie to także bardzo względna rzecz. Znałem takiego doktora, który miał powodzenie u kobiet. No polowaniu się to okazało tak dobitnie, że się aż speszył i pojechał do domu. Strzela do koguta, spada kura. — strzela do królika, dziewczyna krzyczy, że ją zabił. Po takim dubiecie człowiek skłonny jest zrezygnować na przeciąg najbliższych kilku lat z powodzenia i wszelkich jego objawów. Chociaż, jeżeli o nabieg chodzi, są pono sposoby, żeby go mieć. Nieraz obserwowałem, że odległości, na jakie szarak bywał ostrzeliwany przez moich sąsiadów, określić można jedynie jako — niesamowite. Zwróciłem na to uwagę. Pouczono mnie zyskoma: — Pan zapewne nie wie, że kota udaje się czasem strzałami nawrócić! — Zrobiłem skromne sproszenie na temat niewłaściwego wyposażenia w broń na tego rodzaju polowania.

Rozumiałbym — jedna strzelba do kierowania zającem; wtył! naprzód! wolniej! na sztych! i t. p., a druga, podana w ostatniej chwili, aby dobrze już nakierowanego celnym strzałem powalić!

Przy dzisiejszym sposobie: luży się rozgrzewają, naboi natarczywie nie można, no i zwierzynę się kaleczy... ale to najmniejsze! Wreszcie — jakże to jest z tem podbieganiem? Ach! Pamiętam, powiedziano

mi: — Największą i jedyną właściwą przyjemnością jest, jeśli się zabije kota, któryby i tak na danego strzelca nie przyszedł. Wystarczy poprostu, jeśli się np. wybiegnie kilkadziesiąt metrów w kocioł i kropi każdego, który mógłby wprawdzie przyjść na sąsiada z lewej, albo z prawej, ale w tem właśnie urok i rozkosz, że nie przyjdzie! Mój Boże, człowiek miałby czekać na te biedaki, które same zdecydowały się przyjść?

System byłby jeszcze doskonalszy, gdyby tak ustawiwszy naganke, strzelby pusić do kotła. Niech zabiegają, kto prędzej, kto ma dłuższe nogi i serce wytrzymalsze. Prawdziwy sport: wścigi i strzelanie! To mi zabawa.

Podobno za granicami naszego państwa, na południu Europy zwyczaj ten jest już rozpowszechniony. Widziałem na własne oczy młodego dyplomatę z tamtych stron, który zobaczywszy w środku kotła zające, pognął ku nim jak szalony, i aż do ostatniej trąbki razem z nimi grasował po kotle, nie próbując na szczęście, przedrzeć się przez linię naganek i myśliwych... Były bowiem dobre i nietatwo pudłujące strzelby.

Wracając do naszego polowania, jeżeli święty Hubert poskapiwszy łask, dał Ci bracie takiego biegacza za sąsiada, to możesz ręce założyć i strzelbę oddać naganaczowi, żeby ci się nie zachciało przypadkiem wygarnąć do defilującego strzelca, który z całkiem powodzeniem zastępując drogę zającowi, i zająca ci zastąpić potrafi. A potem: — Bo to widzi pan, gruszki nie wolno, ale zabiegać ile można. A tamten naprzykład, trzy koty pusił w ostatnim kotle...

— Jakto, do licha, nie przyznaję się! Te, do których strzelałem, leżą.

— Ale ba! A te trzy, co pomiędzy czwartą dziewczyną a piątym chłopcem przeszły?

— Ależ... Sto pięćdziesiąt metrów. Nie strzelałem nawet, jak Boga kocham.

— No właśnie, o to chodzi! Jak się pana prosi na polowanie, to po to, żeby strzelać, nie puszczać! — Kleszczyńskiego tu dajcie! Z jego autem! Niech droge zabiega i pali ze wszystkich łut! Niech się na głowie postawi, ale niech nas nauczy, żeby już więcej — nie puszczać!

Od aparatu fotograficznego przejdźmy na chwilę do małego instrumentu; jaki szczególny, bo przyjmując rolę organy w życiu myślowego. Mam na myśli — budzik. Naogół jest to wstrętne narzędzie bez względu na to czy dzwoni, czy terkoce, czy udaje kukułkę, albo gra „Kiedy ranne wstają zorze”, bo i takie się zdarzają. Człowiek rozespany wziętyby najchętniej cały ten śpiewający zegarek i trzasnął nim o ścianę. Mam najokropniejsze wspomnienia z tych wszystkich czasów, w których nieodstępnie co noc towarzyszyć mi musiał budzik. W jednym może wypadku rola jego jest wdzieczna i miła, i za ten jeden wypadek niech mu darowane będzie życie: —

Gdy budzi na wyprawę myśliwską — czy to będzie latem, o drugiej w nocy, na koźla, czy zimą o wczesnym poranku wzywający, że czas już wstać na polowanie w osniezionej kniei, czy może w ciemną noc wiosenną, gdy zwiastuje rychłe zorze przedświt, w jakich roztokuje się na łakach omgłonych ciemności. I trzeba przynajmniej, wówczas im jest natarczywszy — tem lepiej — wszystko jedno, mały zegarek na nocnym stoliku, czy wiadro łomocące wściekłym hałasem, kiedy za sznur zwisający z okna pociągnie stróż, albo leśniczy.

Cały ten wstęp o budzeniu spowodowany został przypomnieniem trzykrotnego, miłego „wystąpienia” mojego budzika — w sezonie ostatnich polowań. Wyrwa ze snu terkot ten uparty, jakby kto pięścią między oczy gruchnął.

Ala już wiadomo o co chodzi — jak uśmiech radosny przewiało przez głowę — strzelba i torba myśliwska przygotowane, odzież wczoraj z wieczora przejrzana, aby w ostatniej chwili nie zabrakło przyrządkom jakiegoś szczegółu, czapki, rękawiczki — a wiadomo, że zdarza się czasem i gorzej.

Dziwnie to trochę wygląda, bo człowiek przyzwyczajony do tych wszystkich przygotowań na wsi, a ten pokój śródmiejski nie przywykł do wyjazdów na wyprawę myśliwską tak, jak dziś, kiedy jadę ze strzelbą niemal gotową do strzału, z butami na wysoki śnieg i czapą, której nie można zdejmować, kłaniając się, bo się jej jedną ręką na głowę z powrotem nie włoży!

Ledwom się ubrał, a już uparcie się powtarzający głos klaksonu z ulicy oznajmił przybycie samochodu. Zbiegłem po schodach — w samochodzie czeka zająca kompanja — za chwilę mijamy ostatnie ulice, ostatnie domki przedmieścia i już na pełnym gąszie suniemy z Poznania do Mosiny. Jest wokół daleka, śnieżna przestrzeń i powietrze pogodne, ostre, a nasycone czerwienią wschodzącego słońca.

Mijamy Puszczykowo, w którego leśnem otoczeniu polowaliśmy już onegdaj. Puszczykowo łączy się z uroczyskiem miejscowości wycieczkowej. Pół Poznania się tam zjawia latem; jest i plaża podobna nad Wartą (podobno, bo nigdy do tej połowy Poznania nie należałem) no i łowy na bardzo szlachetną zwierzynę, jakiej się w karcie łowieckiej nie znajduje. Relacje z nich otrzymałem od kilku specjalistów. Twierdzą, że nie obowiązują ich wcale ustawy, woła nawet znacznie polować nocą. Nie bardzo rozumiem — przecież się nic nie widzi! I nie zazdrościsz nadleśniczemu, naszemu gospodarzowi, p. Antoniemu Kłosowi, który od maja do września ma nieustannie w gąszczach swego nadleśnictwa gości, niepodobnych do zwierzyny i spóźnionych, jeśli naprzykład z kuro-pałkami porównać, które parzą się znacznie wcześniej. Do obszarów jego nadleśnictwa należą też i Łudwikowo z jeziorem (znów plaża!); jednem słowem urozmaicony, albo inaczej coś jakby teren wymarzony dla sobota i panny. Tylko, że sobota nie widziano tam jeszcze, — no a panna dawno należeć powinna do ustawowo chronionych rzadkości w lasach polskich.

ALEKSANDER JANTA-POŁCZYŃSKI.

Golebiarz ubity przy pułapce.

(Zob. str. 302 i 303).

Fot. J. Marchlewski.

MOJ PIERWSZY GLUSZEC.

Zrządzeniem losu w 1911 r. znalazłem się w gub. Mohylewskiej na samej granicy Smoleńszczyzny. Po ułokowaniu się zacząłem badać zwierzozostan w tamtej okolicy. Abyby dokładniej i przedzej otrzymać potrzebne mi wiadomości, postanowiłem zdobyć miejscowego „myśliwca”. Uwagę moją zwrócił gajowy miejscowy Wasyl, który od pierwszego spotkania zrobił na mnie dobre wrażenie, to też, jak później się przekonałem, wybór mój był trafny. Wasyl był to chłop tamtejszy, od dawna służył za gajowego i pilnował niby to lasu, a właściwie tylko włóczył się ze strzelbą i z psami, lasu bowiem i tak nikt kraść nie miał zamiaru, ponieważ drzewa w okolicach tamtych nikomu nie brakowało. Wzrostu był średniego, dobrze zbudowany, wieku nieokreślonego,

lata bowiem na nim nie pozostawiały żadnego śladu od pewnego czasu. Brodę nosił długą, nigdy nieczesaną, sam też nigdy się nie mył, a ulubionej fajki z ust nie wypuszczał. Miał wielką zaletę, — nigdy nie kłamał. Polowanie lubił namiętnie, a chcąc mieć lepszą strzelbę, ostatnią krowę sprzedał pokryjomu przed żoną i kupił sobie tuską odtłycówkę i choć przez dłuższy czas nie mógł się do domu pokazać z powodu, że mu „baba dokuczała”, to jednak postawił na swoim i cieszył się z nabycia strzelby, pomimo, że dzieci w domu mleka pozbawił. Takiego to pomocnika — towarzysza dobrałem sobie do łowów późniejszych.

W okolicy Gusina w stronę Smoleńska ciągną się zarośla i mszary, porośnięte sosną karłowatą z mnie-

szemi, lub większymi wysepkami, grudami zwanymi. Na takich to wysepkach drzewostan stanowiły: świerki, osika, olcha, podszycie zaś tworzyły jagody: brzoźki, żórawiny, włochnia i t. p. Nie trzeba mieć wielkiego doświadczenia, żeby poznać, że okolica taka musi obitować w zwierzynę, przedewszystkiem w pierzastą. To też błota Gusińskiego znane były z dobrych toków gluszcowych, a cietrzewi i pardw też było tam sporo. Na błotach tych niejedną noc spędziłem w czasach późniejszych i choć nie zawsze szczęście dopisywało, to jednak wspomnienia pozostała niezatarta. Część tych terenów była dzierzawiona przez kółko myśliwskie w Orszy, do którego postanowiłem należeć, co zostało pomyślnie załatwione. Do błot tych przylegały łąki i zarosła należące do dóbr, którym administrowałem. Komplet cały, na którym mogłem polować, wynosił kilkanaście tysięcy ha. Po załatwieniu formalności z kółkiem łowieckim, postanowiłem spróbować szczęścia, po raz pierwszy w życiu i zapłować na gluszcza na toku, na gluszcza, o którym tyle czytałem i słyszałem, lecz którego nigdy w życiu w kniei nie widziałem, a więc i pieśni jego, te pieśni, która ma moc czarującą, nigdy nie słyszałem.

O pomoc naturalnie zwróciłem się do Wasyla, na co ten z wielką chęcią się zgodził, z zastrzeżeniem, że posadzi dobrego „piewuna”, lecz doprowadzić do strzału nie podejmuje się. Dowiedziałem się później od znajomych, że Wasyl każdego spłoszył, ile razy ktoś chciał doprowadzić. Nie miał sprytu, zanadto był niedźwiedziowaty. Pomimo, że w życiu swem często szczęścia próbował, to jednak mało miał na swem sumieniu zdobytych na toku kogutów. Niepowodzeniem się nie zrażał i chodził zawsze, ile razy sposobność się zdarzała, na błota, delektując się pieśnią gluszcza. Znał wybornie całą okolicę i wiedział, gdzie najlepiej gluszcze grają.

Umówiłem się z nim, że przyjadę do niego i pojedziemy razem na podłuch i na błoście, gdzieś na wysepce zanocujemy. Spóźniłem się jednak i Wasyl poszedł sam, pozostawiając polecenie, żeby go czekać w gajowce. Musiałem czekać. Jaką wiadomość przyniesie? Myśl ta nie dawała mi spokoju, a chwile płynęły niemiłosiernie dłużej... Kiedy nareszcie usłyszałem jego kroki na ganku, krew mi uderzyła do głowy. Jest, czy nie? Pytam go, zanim zdążył drzwi zamknąć za sobą. Zawsze flegmatyczny, nie spieszył się z odpowiedzią i dopiero po ułokowaniu się na dobre w mieszkaniu i po zapaleniu zgasej fajki, oznajmił: Dwa są pewne, a trzeci, niewiadomo, kura czy kogut, siadał bez „krechtań”, być musi samica, albo młody kogut, w każdym bądź razie ten niepewny.

Naturalnie, że po takiej wiadomości o śnie mowy być nie mogło. Jak wygląda gluszcza na toku, do czego można porównać jego pieśń, czy da się podejść i czy potrafię podchodzić, — to były myśli, które mój umysł zaprzętały. Ponieważ Wasyl niezwłocznie ułożył się do snu, jak również i wszczew domownicy, musiałem z konieczności i ją się położyć. Zaledwie zgasłem światło, ktoś do drzwi zaczął się dobijać, a kiedy drzwi otworzono, wszedł Danił, strzelec naszego kółka myśliwskiego. Daniłuszek jak go powszechnie nazywano, był to chłon łępi, miał lat 60, chociaż wyglądał znacznie młodziej i jako strzelec był niezastąpiony. Ujrzawszy Daniła, szczerze się ucieszyłem, gdyż pomoc przy podchodzeniu miałem zapewnioną. Niemniej był ucieszony i Danił z mojej obecności. Wysłany przez zarząd kółka łowieckiego do pomocy gościom, którzy chcieli zapłować na gluszcza, musiał dyżurować tydzień na jednym łokowisku tydzień na drugim w gub. Witebskiej w Porebionce. Zapalono z powrotem światło i do godziny 1-ej przesiadzieliśmy, spędzając czas na opowiadaniach — o gluszcach naturalnie. Wasyl nie zważając na nic, chrapał sobie w najlepsze, a o godzinie 1-ej punktualnie obudził się i zaczął na głos wy marszu. Za parę minut zdążyliśmy już ku mszarom.

Do tokowiska mieliśmy 2 klm. drogi, a właściwie bezdroża; jakąś wąską ścieżyną, pomiędzy kępami wydeptaną, posuwaliśmy się przez błota. Wobec tego, że cała okolica miała wygląd jednakowy, trafić na miejsce toków była rzeczą dość trudną i tylko Wasyl mógł tu z łatwością się orientować. Na wszelki wypadek wzięliśmy jednak z sobą latarkę, choć bowiem była bardzo ciemna. Mniej więcej w połowie drogi latarkę zgąszone i musielimy posuwać się głębiej po ciemku, zawadzając i potykając się co chwila o kępy. Droga była nadzwyczaj uciążliwa, ale kto by o tem myślał, idąc na łowy, a tembardziej na gluszcza. Naprawdę siłem się zapamiętać drogę, kiedy wzrok oswoił się trochę z ciemnością, zauważyć jakiś przedmiot, jakieś drzewo inne; wszystko na nic, żadnej różnicy, taka sama karłowata sosna po bokach, jedna do drugiej podobna i jednakowe kępy pod nogami. Chociaż miałem dobre buty, to jednak wodę już w nich czułem, a Wasyla łapcie tykowe wadły dość głośno chłupotanie. Kroczyłem z Wasylem. Danił za mną. Stał. Szeptem pada rozkaz z ust Wasyla i orszak nasz stanął jak wryty.

Stąd będzie słychać granie, lecz jeszcze nieprędko, aż żorawie się odezwą, aż „parple” (pardwy) zachichoczą, dopiero gluszcza zacznie kłapać, usławił danił mi Wasyl.

Pogoda była wymarzona. Przy niedużym przymrozk, panowała taka cisza, że aż w uszach dzwoniło. Zamieniliśmy się w słuch. Jak hejnał daleki zabrzmiał kląngor żorawi, a za chwilę głos jakiś diabelski rozległ się na mszarze, do śmiechu szalonego podobny, odpowiedział mu drugi, trzeci i potoczyły się po mszarze hen!

Nigdy tego głosu nie słyszałem i przyznam się, że ciarki po mnie przeszły, a Wasyl splunął w stronę i zaklął zicha: „Satanie” powiada, czego straszysz. To pardwy się nawołują, objaśnił mi na ucho Danił.

Tss... z palcem na ustach zwraca się do mnie twarz Wasyl. „Hraje”. I wskazał ręką kierunek. Naprawdę staram się uchwycić jakiś dźwięk, co by pieśnią nazwać można. Nic absolutnie nie słyszę. W uszach nieznosne dzwonięcie, a pozatem nic. Już i Danił słyszy i ręką wskazuje: tu jeden, tam drugi... obydwa dobre gracze. Rozpacze mi ogarnia, ja nie słyszę nic, jeszcze większy szum w uszach, serce wali jak młotem, — to słyszę dokładnie, ale pieśń, gdzież jest pieśń... Jedyne mam pragnienie, usłyszeć, jak gluszcza gra, już nie marzę o podejściu, chcę słyszeć tylko pieśń, — naprawdę. Z ciemności zaczynają się wynurzać kontury najbliższych sosenek i większych kęp. Pojdzim, zwraca się do mnie Danił i chwytając mi mocno pod ramię, robi skok. Proszę się mocno trzymać na nogach i być posłusznym moim ruchom. Zgadzam się na wszystko, byle napróżd, byle prędzej do pieśni. Przytem mam do niego zaufanie. Danił robi potężne dwa skoki i mocno podiera moje ramię; czuje, że jestem zupełnie na łasce przewodni-

Rys. zabity w Borkach (Polesk Tow. Myśl.), nadles. Kosowskiego, dn. 20 III r. b.

Ze zbiorów Maurycyego hr. Potockiego.

ka, żadnego kroku z własnej woli nie mogłem zrobić. Po kilku takich skokach Daniluszka zaczął gorączkować się, skakał częściej i mniej uważnie, a że ja w dalszym ciągu nic usłyszeć nie mogłem, nie wiedziałem, czy skaczymy dobrze, czy źle. Naraz Daniło zatrzymał się i mocno się oparł w skoku. Stoimy dłuższą chwilę. Serce mi bije tętnem przyspieszonym, w głowie szum, a pot kroplami spływa z czoła. Jestem strasznie podniecony, ale spokojny. Daniła szeptem mi oznajmia do samego ucha, że pewnie nic z tego, musiał nas gluszczyć zauważyć i już grać nie będzie, obok gra inny. Spróbujemy podejść tego; z zaciśniętymi zębami i z rozpaczą zgadzam się i zaczynamy nowy taniec w innym kierunku. Na wschodzie niebo już dobrze zaróżowiło się, co mię mocno niepokoiło, miałem bowiem obawę, że skoro się zupełnie rozwidni, o podejściu do gluszcza nie będzie mogło być mowy. Po kilku susach zatrzymaliśmy się znów. Jak można ciszej, proszę Daniłę, żeby dał mi możność usłyszeć pieśń. Proszę uważać na kierunek ręki, a w czasie pieśni będę dawał znaki. Całą uwagę skupiam na jego ręce i za chwilę do uszu moich dolatuje jakiś głos, który, przysnam się, w zdumienie mię wprowadził. Klap, klap, klap... co raz częściej i wreszcie sykanie ciche — niby ostrzenie kosy przez kosiarzy, gdzieś na łąkach dalekich.

To tak? Ta to jest pieśń twoja, królu puszczy? Teraz dopiero zrozumiałem, dlaczego nie usłyszeć nie mogłem. Spodziewałem się potężnych akordów, odpowiednich do wielkości króla puszczy.

Zasłuchałem się w pieśń i stał się cud! Dźwięki

pieśni, choć ciche nieharmonijne, padły w głąb serca i mocą swą czarowną sprawiły, że ile razy wiosna przyszyła, głos do kniei wołał, rozkosze łowieckie obiecując, do kniei, gdzie o świcie król puszczy śpiewa swą pieśń miłosną...

Jak długo trwał mój sen zachwyty, nie mogę określić. Wyprowadził mię z niego dotyk ręki Daniły, który naglił do pospiechu. Nie o zdobycie gluszcza mi wyłącznie w tej chwili chodziło. Marzenie moje się ziszcilo, usłyszałem i poznałem pieśń jego. Zrezygnowałem z dalszego podchodzenia przy pomocy Daniły tego ranka i postanowiłem następnym razem wyruszyć bez świadków. Inny czar się odczuwa, będąc samotnym w Puszczy. Świadkowie najczęściej w najmniej odpowiedniej chwili dają znać o sobie. Chcąc dokładniej poznać tajemniki przyrody, chcąc się w nią wczuć, wstuchać, wchłoniąć całą duszą, — potrzebna jest samotność. To też ile razy później polowałem na łokach, zawsze próbowałem szczęścia sam i choć niezawsze wynik był dodatni, to jednak, zadowolenie z wyprawy zawsze było całkowite, a noce spędzone na błotach kresowych są mile wspomniane.

Wrociliśmy do miejsca, gdzie czekał na nas Wasyl. Ogromne ognisko rozniecone przez niego, przyjemnie nas ogrzało i dało możność wysuszenia kompletnie przemokniętego obuwia i ogrzania zziębniętych nóg. Wysłuchawszy opowiadania Daniły o niefortunnym podprowadzaniu do gluszcza, Wasyl uśmiechnął się ironicznie. Tak to by i on potrafił.

Melina.

STEFAN RUSSEL.

Fot. M. P. z Grajewo.

W SPRAWIE DRAPIEŹNIKÓW SKRZYDLATYCH.

Zbliża się wiosna, a z nią okres lęgów i rozmnoży. Myśliwy musi ze zdwojoną energią rozciąć opiekę nad zwierzętami w tej krytycznej i decydującej porze. Musi starać się o spokój w rewirze, zapobiegać niszczeniu gniazd, a przedewszystkiem zredukować zbyt liczne zastępy drapieżników czatujących na łatwe łupy.

W rewirach z drobną zwierzyną, wielką uwagę zwracać należy na drapieżniki lotne, których działalność może myśliwego narażać na poważne szkody. Należy jednak zaznaczyć z naciskiem, że trzeba różnicować wśród ptaków drapieżnych gatunki pożyteczne od t. zw. „szkodliwych” i tylko względem tych ostatnich stosować redukcję odstrzał. Niestety, jednak bardzo wielu myśliwych nie wyrzekło się jeszcze ohydne słowa „tępić” i nie zważając na

żadne tłumaczenia, strzela wszystkie lotne drapieżniki, które tylko pod lułę się nawina. Nie pomagają pouczające artykuły w pismach łowieckich, nie pomagają monografie.

W wielu wzorowych pod każdym względem łowiskach stawia się wśród zagajników na słupach żelaza, w które wpadają przedewszystkiem myszolowy i sowy. Nieswiadoma służba leśna strzela myszolowy, pustulki i pszczołojady, nie umiejąc odróżnić ich od gołębiarzy i krogulców. Niszczy się w ten sposób ogromne ilości pożytecznych ptaków, a gołębiarzy, jako trudniejsze do ubicia, żyją i dziesiątkują zwierzynę.

Do jednego z krakowskich preparatorów klienci przynoszą miesiecznie, bez względu na ustawowy czas ochronny, przeciętnie około 50 myszolowców,

pustulek i pszczołojadów, gołębiarzy zaś i krogulców tylko 4 do 6. Wiele myszoliwów ma nogi pogruchołane oklepcami żelaz słupowych. Wspomniany preparator, od szeregu lat robi sekcje dostarczanych mu do wypychania myszoliwów i dotychczas znajdował w nich wyłącznie szczątki myszy, nornic i kretołów. Dopiero w czasie tegorocznych mrozów, w trzech wygłodzonych do niemożliwości myszoliwach skandynawskich, znalazły się resztki kurapatw. Jak słychać, zauważono kilka podobnych faktów, co naturalnie dało natychmiast powód do potępienia myszoliwów i nawoływań w prasie myśliwskiej do bezwzględnej ich tępienia. Każdy jednak, kto miał sposobność w czasie ostatnich mrozów mieć w ręce wychudzonego na szkielet myszoliwa, choćby ze szczątkami kury w woli, i gołębiarza otoczonego stojem żółtego sadła, ten uzna całą niesłuszność zarzutów.

Najwyższy już czas zaprzestać bezmyślnego łepienia nieszkodliwych, lotnych drapieżników. Zastawianie żelaz słupowych nie powinno być bezwzględnie przekazywane. Komu dokuczają gołębiarze, ten może z łatwością chwycić je przy pomocy żelaz grollowych z żywym gołębiem, lub strzelać

je przy puhażu, co jak wiem z kilkoletniej praktyki, daje wyniki doskonałe. Spotykałem się z głosami myśliwych, którzy twierdzą, że na puhażu bija głównie małe sokoliki i myszoliwy, a gołębiarze tylko wyjątkowo. Na podstawie obserwacji mogę powiedzieć, że rzecz ma się wprost przeciwnie. Często się zdarza; że myszoliw ignoruje puhaż, lecz gołębiarz atakuje zawsze i to bardzo wytrwale. Zależy to też w znacznym stopniu od dobrego ukrycia się myśliwego, ze względu na niesłychanie dobry wzrok i ostrożność gołębiarza.

Zalecam bardzo wszystkim myśliwym polowanie z puhażem, które wbrew temu, co często się mówi, ma wiele ciekawych momentów i jest zarazem dobrym sposobem redukowania nadmiernej ilości szkodliwych drapieżników, a w ich liczbie wron przedewszystkiem.

Wskazówki co do hodowli puhaża i samego polowania, znaleźć można w wielu dziełach myśliwskich, a w szczególności, w niezwykle interesującej książeczce niemieckiego autora Vetterliego p. t. „Die Lock-Jagd”, którą każdemu radzę przestudiować.

Kraków.

J. MARCHLEWSKI.

O hodowli i tresurze kaczek myśliwskich, krzyżek w Dolsku.

O HODOWLI.

Kaczki myśliwskie, krzyżki posiadają wszystkie cechy i zwyczaje dzikich kaczek i są bardzo podatne do zupełnego oswajania, nawet do hodowli jako kaczki lalające. Ojczyzną ich jest Syberja. Znane są dwa odrębne typy tych kaczek myśliwskich, oddających nieocenione usługi myśliwemu na wabia na kaczory na wiosnę, jak również na zapadach i sadach dzikich kaczek, od lata począwszy. Typy te są tak zwane syberyjskie, o wielkości krzyżówki, o upierzeniu jasno - orzechowym, oraz tulskie o upierzeniu ciemno-orzechowym, nieco mniejsze od krzyżówki. Kaczory są zupełnie podobne do kaczorów - krzyżówek, u syberyjskich większe, u tuskich mniejsze. Hodując, należy, o ile tylko możliwe, trzymać je w miescu z wodą i zielenią, przyczem mogą być też hodowane zupełnie na dziko, jeżeli takiego miejsca nie ma, można trzymać kaczki byle gdzie; należy jednak wtedy dbać o to, aby zawsze miały świeżą wodę w naczyniu tak wielkiem, by mogły się w niem kąpać. Lubia skryte w gęstej zieleni miejsca na gniazda; same je sobie ściła, doskonale wysiadują, z wielkiem oddaniem i pieczołowitością wodzą swoje młode. Podbierając jaja dla ewentualnego podsadzenia do sztucznej hodowli, trzeba bardzo uważać i podbierać jaja, nie tylko gdy kaczka z gniazda zejdzie na zer, lecz nawet gdy tego nie widzi, i zamaskować jaknajdokładniej gniazdo tak, jak się je zastało. Kaczki pozostawia się z ich kaczorami, z wyjątkiem tych kaczek, które się przeznaczyły na wiosenne polowania; te trzeba od kaczorów odłączyć, o czym będzie mowa w uwagach o tresurze na polowanie. Karmić je można byle czem, z domieszka ziarna, jeżeli nie mają naturalnych warunków, dawać wiele zieleni, przyzwyczajając je zawsze do tego samego wołania lub trąbki, i trzeba z niemi jaknajwięcej obcować, gdyż jest to wielką pomocą przy tresurze. Powinny być bez obawy, z ręki. Przyzwyczajają się prawie jak pies, do osoby, która koło nich chodzi i tresuje, obce poznają i przed niemi się płoszą. Nie trzeba zapomnieć podcinać od czasu do czasu jedno skrzydło, o ile się nie chce, żeby odlatywały w pole. Radzę to zawsze w jesieni zrobić, gdyż bardzo często zdarza się, że krzyżki dołączają się do dzikich kaczek, coteż i odwrotnie się dzieje, i potem giną, odlatując z dzikimi kaczkami.

O TRESURZE NA POLOWANIE

Od jesieni oswajając, obcować z kaczkami, konieczne doprowadzić do tego, by dały się spokojnie brać do ręki i nie starały się z niej uciec, czy się wywinąć. Przylem dawać przysmak, przemawiać zawsze tym samym sposobem uspokajającym, do kaczki. Tresura powinna się zajmować zawsze ta sama osoba. Przy staraj, wytresowanej kaczce jest to obojętne.

Przyzwyczajając do noszenia na łańce rzemyczka na sznurku; przyzwyczajając do sznurka, biorąc ją na sznurku codziennie. Brać często do ręki zawsze tym samym chwytłem i sposobem, nosić na spacer, nosić w koszyku, w którym potem będzie jeździła na polowanie. Do końca stycznia kaczka przeznaczona na polowanie, powinna być już w powyższy sposób zupełnie gotowa.

Od końca stycznia do karmu dodawać trochę prosa.

Gdy tylko zacznie się cieplej i lody zaczną ruszać, odłączyć zupełnie kaczki przeznaczane na polowanie, od ich kaczorów. Od tej chwili kaczka nie powinna nigdy usłyszeć kaczora, ale powinna go zdaleka słyszeć. Trzeba więc od tej chwili odpowiednio je umieszczać. Od tej chwili karmić dobrze, prosem. Bacznie uważać na głos kaczki, który można stroić, jak strunę, i dostrzoić do głosu pożądanego, jak u dzikiej. W razie gdyby głos krzyżki nie był zadawalniający, np. za grubo, ochryply i t. p., karmić kilka dni gryką; jeśli głos za cieni, karmić kilka dni grochem, poczem wrócić do prosa. Jeżeli mała poprawa głosu potrzebna, mieszać groch lub grykę z prosem wedle potrzeby.

Na polowania na wabia wiosną brać, o ile możliwe, dwie kaczki i zmieniać je, gdyż się męczą wabieniem i nadwężają głos. Nie trzeba zapominać, że dobra już wytresowana krzyżka, z zaparciem się siebie, swój obowiązek wabienia, który doskonale rozumie, spełnia i się męczy. Jeżeli jedną krzyżkę się bierze, trzeba jej dawać na wabiu odpocząnek.

Kto odpowiednio nie hoduje, nie zajmuje się i nie tresuje krzyżki, niech się nie skarży na niedobre rezultaty polowania etc, lub na kaczkę, lecz na siebie.

JOZEF STADJON - RZYSZCZEWSKI.

Dolsk, poczta Maciejów. Wolya.

Z DOŚWIADCZENIA.

[Uwagi hodowlane].

Zarnowiec na białe piaski, jako paszę uważam, że doskonały dla wszelkiej zwierzyny. Siałam go trzy lata bezskutecznie na suche, ubogie wrzosowiska. Nareszcie w roku 1925, ostatecznie zrobiłam z nim próbę. Kilo zarnowca, dobrego nasienia, zmieszałam z 3 litrami piasku — rozłożyłam na ogromną tacę, zmoczyłam wszystkim rozpylaczem i trzymałam w pokojowej temperaturze, silnie zwilżony aż do zakiełkowania; w początku kwietnia 25 roku, został wysiany na żagónkach w szkółce sosnowej tak samo, głęboko, jak sosna, tak samo w rzędku, lecz siewu nie więcej jak 200 gram na ar. Żagónek był konewką podlewaną i 2 razy ręką opielony — W październiku 1925, gdy zarnowiec był 30 centimetrów wysoki — do szkółki wskoczyły jelenie i objadły go przy ziemi.

Wiosną 1926, w przysposobione orką, — po usunięciu wzrostu halizny — przesadziłam wypuszczający z korzeni zarnowiec — wkorzeniony był silnie — 2 tygodnie przed sadzeniem, ziemia dostała 20% soli potasu w normalnej dawce. — Zarnowiec teraz mam, znosi ciągle przgryzanie, gdyż sarny, jelenie objadają młode pędy i pilnują halizn, na których zarnowiec jest zasadzony. W tych warunkach własnego nasienia nie doczekam, sprowadzam nasienie z Samenhaus, Wienerneustadt z Austrii. Kilo po 5,50 zł. plus opakowanie i porto. Jako roślinę na piaski polecają również nasienie *Alex europaeus* —

znam tylko roślinę tę z literatury — podobno egzystują dwa gatunki, jeden trujący, drugi doskonały — obitujący w ogromne ilości strawnego białka, — lasy we Francji obitują w tę roślinę, która maszynami odpowiednio gnieciana, jest zadawana bydłu jako pasza ściśła. Nasienia w Austrii kosztuje kilo 16 złotych. Trzecia roślina na nieużytki w bardzo wilgotnym położeniu jest *Sachalin* (rdęst) *Polygonum sachalinense* — Zwierzyna zjada nie tylko liście, lecz całą roślinę, wystającą do 3 metrów, rdęst, idealny jest jako remiza.

W czasie powstania, mój las był zajęty przez wojska niemieckie, które nie dość, że wystrzelały zwierzynę — ale powyrwały z korzeniami tę cenną roślinę — nasienie horrendalnie drogie — lecz można sadzić kawałki korzeni wiosną. Sprowadzać można z Niemiec, świeże korzenie od pana W. Steinbora — Letschina (Oderbruck), sadzenie kawałków korzeni, jest pewniejsze, niż siew, naturalnie o ile polski urząd celny w Zbąszyniu nie będzie robił trudności i uwzględni, że świeżych korzeni nie wolno przekazywać.

Sachalin jest tak polecenia godną rośliną, że jej w żadnym łowisku w Polsce nie powinno brakować.

Olira. Kresy zachodnie.

I. S.

Przypomnienie hodowlane na maj.

W miesiącu tym powinna zwierzyna użytkowa zasywać bezwzględnie spokoju. Lęgnią się ciętla sarni, jeleni, sarni; następuje drugi łag zając, — a głuście, ciciorki, kurapatwy i inne ptactwo wysiadują na gniazdach. Jest to pora, kiedy drapieżniki czworonogie i skrzydlate wyrządzają największe w zwierzątostanie użytkowym szkody, już to przez mordowanie młodej, niedożytnej i bezbronnej jeszcze generacji, która tem samem staje się ich łatwym łupem, — już to przez chwytanie twardo dosiadujących na gniazdach matek ptactwa łownego, — niszczenie przyletów gniazd. Trzeba więc uważać i tępić w granicach określonych ustawą, szkodliwe drapieżniki, do których należą także włóczące się po łowiskach psy i koty, w tym czasie chętne odwieżdżające lasy i pola, by wśród drobnej zwierzyny siać spustoszenie.

Po ciężkiej dla zwierzątostanów zimie ubiegłej, która setki i tysiące sarn wyniszczyła, należy też zredukować lub zupełnie zawiesić odstrzał kozłów, a w każdym razie z wykonaniem odstrzalu nie śpieszyć, w wielu bowiem miejscowościach, niejedna sztuka kozłów i kóz, po przebytej przemroźeniu, znajduje się w stanie chorobliwym i niejedna z nich padnie jeszcze, powiększając liczbę ofiar srogiej zimy.

Inne znów kozły, zbiedzone i wynędzniałe, ledwie wegetują, niezdadne będą w tym roku do rozplodu, co również nakazuje umiarkowanie — z premedytacją — odstrzał.

Całą natomiast uwagę zwrócić należy w kierunku zapewnienia zwierzynie jaknajlepszej i najpożywniejszej paszy, by po przebytej, ciężkiej dla niej zimie nabrała znów sił.

Odnosi się to przede wszystkim do łowisk w lasach iglastych, na ziemiach ubogich, gdzie zwierzyna nie znajduje odpowiedniego pożywienia. Tam więc głównie trzeba zakładać polka dla zwierzyny, obsiewając je seradela, owsem, mieszkanką, obsadzając bulwą, ziemniakami, marchwią, jarmużem i t. p.

Pozatem wyszukiwać z dobrze ułożonym wyzłem, w koniecznych i łakach, przed ich koszeniem, gniazda ptactwa łownego, by je zabezpieczyć, okalając możliwie dość szeroko wiankami gąlezi kolczastych, jak głóg, tarnina i t. p., by przez to utrudnić drapieżnikom dostęp do gniazd i uniemożliwić robotnikom wykoszenie gniazd. Wskazane jest nawet wyznaczenie kosiarom pewnego wynagrodzenia za każde gniazdo przez nich wykryte i nieuszkodzone.

Włoszakowice

F. ROZYŃSKI

Nowy typ standów dla strzelania do krążków.

Dotychczasowy sposób wyrzucania krążków, rzutków, czy też sztucznych gołębi, polegający na umieszczeniu jednej lub kilku maszyn w ochronie przed strzelcem, posiada dwie zasadnicze wady:

1. Typ strzału, niezależnie od kierunku lotu rzutka, jest jednak zawsze podobny: mamy do czynienia z płakiem zrzuwającym się z ziemi, i odlatującym od strzelca. Innego rodzaju strzału w większości wypadków urządzić nie można, z drugiej zaś strony, tak sa-

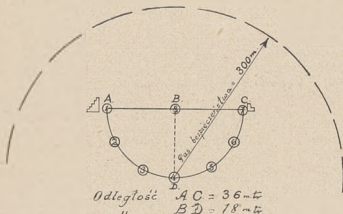
mo warunki konkursu, jak i ćwiczenie w strzelaniu myśliwskim, wymaga koniecznie bardziej wszechstronnego typu strzelania.

2. Szybkość lotu, kąt wyrzucania i kierunek są zupełnie zależne od obsługi maszyn, która może bądź to dawać szereg strzałów wysokich i nadzwyczaj łatwych, bądź to posyłać rzutki nisko nad ziemią bardzo szybko i ukośnie do strzelca, dając w ten sposób strzał nader trudne. Dlatego też rozmaite, rekordowe se-

rje, polegające na rozbiciu bez pudła setki lub więcej rzutków, zasługują zawsze na szereg zapytań i zastrzeżeń, gdyż odwrócenie mniej więcej jednakowych warunków w różnych strzelaniach jest rzeczą niemożliwą.

W ciągu ostatnich paru lat lansowano w Stanach Zjednoczonych nowy sposób urządzania strzelnicy do rzutków, który pozwala na uniknięcie obu wymienionych wad. Sposób ten w krótkim czasie zdobył tak wielką popularność, że należy przewidywać zupełne zarzucenie dawniejszej metody.

Nową strzelnicę objaśniają szczegółowo rys. Nr 1 i 2.

Potrzeba 2-ch pojedynczych maszyn do rzutków, z których jedną, oznaczoną literą A na planie, umieszczamy w budzie na wysokości 2 m 40 do 3 mtr. nad ziemią. W punkcie C stoi druga maszyna, umieszczona możliwie najniżej nad ziemią, w razie potrzeby — wkopana. Odległość między obu maszynami wynosi dokładnie 36,40 mtr., nastawienie ich zaś jest takie, iż rzucając krążkami na siebie wzajemnie z takim nachyleniem, aby rzutki maszyny A padały na 12 do 18 metrów za maszyną C i odwrotnie.

Przyjmujemy następnie odległość A C za średnicę koła, oznaczamy punkt B — środek i wykreślamy za pomocą liny o długości 18,40 mtr., uciepionej w punkcie B — półkoło stanowisk — A — D — C, na które, mniej więcej na 9 metrów rozmieszczamy siedem stanowisk, z których każde jest oznaczone słupkiem z kolejnym numerem.

Teraz wchodzi w grę kwestja pasa bezpieczeństwa, jaki należy zapewnić dookoła każdego stanowiska. W tym celu zataczamy półkoło o średnicy około 270 metrów dookoła punktu D, czyli stanowiska Nr 4; ten pas terenu musi być wolny od publiczności i przechodniów w czasie strzelania.

Zabezpieczenie obsługi przy obu maszynach można zapewnić w dwojaki sposób, to jest, albo budując zasłony z blachy żelaznej 3 m/m, która całkowicie i trwale osłoni je przed strumieniami, albo prowadząc od każdej maszyny w tył długi sznur, za pomocą którego „maszynista” puszcza krążek po załadowaniu ma-

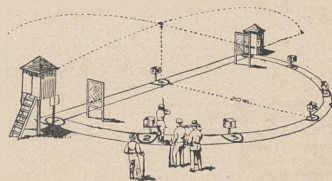
szyny i — odbiegnięciu po za stanowiska. Oczywiście, sposób pierwszy jest o wiele praktyczniejszy, a koszt zastój blaszanych jest niewielki. Konieczne jest również zaopatrzenie obu stanowisk w dzwonki ręczne, dzięki którym maszyniści sygnalizują, iż są już ukryci i gotowi do strzału.

Strzelanie odbywa się następująco:

Strzelec staje najpierw na stanowisku Nr 1 i rozkazuje: „Daj!” Maszyna A rzuca krążek, który należy rozbić, zanim minie budkę „C”. Następnie oddaje strzał z tego samego stanowiska do rzutka wysłanego z maszyny „C”.

Po rozładowaniu przechodzi na stanowisko Nr 2; przez ten czas obie maszyny zostają przygotowane do nowego rzutu. Rzuca najpierw zawsze maszyna „A”, czyli znajdująca się po lewej stronie strzelca. Jak to już poprzednio zaznaczyliśmy, kierunki rzutów obu maszyn są stałe, a różne kąty strzału wytwarzają zmianą stanowisk przez strzelca.

Opis powyższy zdaje się wskazywać na zupełne zmechanizowanie strzelania, ponieważ strzelec za każdym razem wie, w jakim kierunku będzie leciał krążek. W rzeczywistości jednak różna siła wyrzucania — nieunikniona przy każdej maszynie, duża ilość stanowisk i fakt istnienia aż 14-tu różnych kierunków lotu, wytwarzają ogromne zainteresowanie i utrudniają strzelanie do takiego stopnia, że zaledwie niewielu strzelców zdoła rozbić pojedynczymi strzałami chociażby 25 rzutków pod rząd.

Rysunek Nr. 2 pokazuje perspektywny widok takiej samej strzelnicy do rzutków. W ostatnich czasach zastosowano jeszcze jedno udoskonalenie, umieszczono bowiem stanowisko 8-e w punkcie B, to jest między dwiema maszynami, skutkiem czego wytwarza się nowy strzał, niesłychanie trudny, do rzutka lecącego na 3 do 5-ciu metrów wysokości nad głową strzelca.

Czy nie znajdzie się w Polsce klub rzutkowy o tyle przedsiębiorczy, aby spróbować podobnego urządzenia? A może zostanie ono przyjęte do wyprobowania przez Centralną Szkołę Strzelniczą dla tegorocznych Narodowych Zawodów Strzeleckich?

J. PODOSKI.

PRZECIW PODATKOWI OD BRONI.

P. Aleksander Garliński ogłosił list tej treści:

W kuźni podatkowej magistratu długo myślano i opracowano „podatek od przedmiotu zbytku”, a mianowicie od broni myśliwskiej. Podatek z „tebka” po 25 zł. corocznie.

Nie zastanowiono się, że od broni każdy myśliwy płaci podatek, wyrabiając corocznie pozwolenia na broń. Musi również zapłacić corocznie opłatę za kartę łowiecką, a dlatego, że z bronią tą chodzi po polu, opłaca podatek od dzierżawy polowania, słowem, to już 4-ty podatek z tytułu posiadania broni.

Ale dlaczego myśliwi mają płacić magistratowi, a nie np. ministerstwu rolnictwa, czy Centr. Zw. pol.

stow. łowieckich, na cele hodowlane, czy propagandy ochrony zwierzyzny łownej?

Jakie tereny magistrat zamierza oddać myśliwym do polowań? Od kiedy to strzelba w pojęciu prawodawcy magistrackiego stała się narówni z naszyjnikiem brylantowym „przedmiotem zbytku”?

Ogół myśliwych „podatkiem” jest oburzony.

Po szeregu zebrzań w tej sprawie wnieśliśmy skargę do Trybunału Administracyjnego, lecz tymczasem magistrat dolicza do „podatku” kary, procenty, wyznacza licytację, narazając na przykrości Bogu ducha winnych poborców.

Czy nie rozsądniej byłoby przynajmniej poczekać z egzekwowaniem do decyzji Trybunału Administracyjnego?

W tej samej sprawie pisze „Kurier Polski”:

Wśród podatków komunalnych istnieje podatek od posiadania broni myśliwskiej, ochrzczony przez magistrat jako podatek od przedmiotów zbytku. Po dalek ten, wywołujący niebawem skandale przy jego ściąganiu, jest słusznie przez nieszczęśliwych posiadaczy broni myśliwskiej kwestionowany, gdyż przeczy logicznie, a w rzeczywistości wymierzony ryczałtem w jednakowej wysokości, a więc od broni w cenie kilkudziesięciu złotych i kilku tysięcy, niejednokrotnie przestaje być podatkiem, stając się po kilku latach konfiskatą samego przedmiotu. Rozumiemy dobrze, że miasto wyszukuje coraz to inne źródła podatkowe,

lecz tak nieprzemyślanego podatku, jak ten, trudno sobie wyobrazić. Nieszczęsny posiadacz broni myśliwskiej, którego właśnie dotknęła niesprawiedliwa ręka wielkorządców miejskich, właściwie jest 4, wyraznie cztery razy opodatkowany z jednego i tego samego przedmiotu, a więc płaci za prawo pozwolenia na broń, płaci za prawo polowania, inaczej za prawo strzelania z tej broni, płaci podatek za prawo chodzenia z bronią po terenie (t. zw. podatek od dzierżaw) a teraz jeszcze podatek za prawo trzymania broni w łuteralu w mieszkaniu.

A przecież od najcenniejszej nawet kolji brylantowej, jako bezsprzecznie rzeczy zbytkownej, za den prawodawca nie ośmielił się na posiadacza tejeż nałożyć do końca życia właściciela podatku corocznegol

Z ŁÓWÓW NA PUSTYNI.

Piękne stepówki cesarskie (*Pterocles avenarius*) nie lubią upałów i spędzają w Indiach tylko trzy miesiące, dostarczając w tym czasie myśliwym prawdziwie silnych wrażeń. Choć mają dużo rzek do wyboru, zwykle wybierają grzeczniej jeden jakiś stawek, gdzie gaszą pragnienie, zlatując się obłazymie- mi stadami, z całej pustyni, położonej między rzekami Indus a Jhalum. Przelknąwszy jeden tyk wody, odlatują z powrotem, gdyż starczy to im na 24 godziny. Trzymają się stale jednych okolic dla szukania pożywienia, innych znów dla odpoczynku i trawienia, tak, że myśliwy, który te miejsca wyszedł, może mieć wprost idealne polowanie. Trzeba jednak na to do- brych oczu: wielkiej bystrości i przytomności umysłu, gdyż ptaki te, pomimo swej wielkości umieją nadzwyczajnie przyciąć się na piasku i tak zlać się z otoczeniem, że najlepszy wzrok nie potrafi ich dojrzeć. Jest to ich broń przeciwko największemu wro- gowi — sokolom, przed którymi w pustyni nie mogą znaleźć żadnego schronienia. Myśliwy siedząc z prze- wodnikiem na grzbiecie wielbłąda, spostrzega nieraz szereg jakby kupek błota i z trudnością rozpoznaje w nich upragnioną zwierzynę. Nielatwe wtedy ma zadanie przed sobą. Zsiadłszy ze swego wierzchow- ca, musi ukrywać się za nim starannie, i brnąć po piasku i trzymając się siodła, mieć fużę gotową w każdej chwili do strzału. Ptaki, chociaż uważają wielbłąda za normalną część krajobrazu, nie lubią jednak aby się zanadto przybliżał, a że zrywają się do lotu bardzo szybko i silnymi skrzydłami przeby- wają ogromne przestrzenie w krótkim przeciągu czasu, myśliwy powinien umieć strzelać celnie i na daleką mętę.

Pewnego dnia przyjaciel mój M. i ja wybraliśmy się na łowy nad brzegami Indusu i zobaczyliśmy od- razu mnóstwo stepówek na pustyni. Mieliśmy dużo czasu przed sobą i wyobrażaliśmy sobie, że dokażemy wprost cudów. Niestety, przekonalismy się wkrótce, że widzieć to jeszcze nie zabić! Za każdym razem cośmy się zbliżali do upatrzonej zwierzyny, słyszeli-

my śliczne trele, które zmieniały się szybko w zło- wrogi furkot — ptaki odlatywały. Ze smutną miną wsiadaliśmy na wielbłądy i jechaliśmy dalej, lecz znów otucha wstępowała w serca na widok nowego stada, które przeciągało nad nami, aby po chwili spuścić się na ziemię o kilkaset kroków od nas. Gdy jednak nasze wierzchowce dotarły z trudem do wierz- chołka wzgórza, skąd ptaki widać było jak na dłoni, coś się tym ostatnim widocznie nie podobało i znów zerwały się, by usiąść w innym miejscu. To powtarza- ło się kilka razy i nareszcie zrozumieliśmy, o co cho- dzi. Styczeńowy dzień był jasny i pogodny, słońce świeciło cudnie, lecz wiatr był silny i wciąż zwiwał piasek, co mocno niepokoiło zwierzynę. Zatrzymali- smy się u stóp jakiegoś wzgórza, zjedliśmy śniadanie i zaczęliśmy się naradzać nad dalszym planem dnia. Wracać do domu z niczem, kiedy wciąż nowe ptaki przelatywały nam nad głowami, byłoby głupstwem; postanowiliśmy próbować znów szczęścia. W tej chwili właśnie ogromne stado ukazało się na hory- zontie i spuściło się na ziemię, gdzieś niedaleko przed nami. Dopadliśmy wielbłądów i pomknęliśmy naprzód, omijając stepówki starannie, a gdyśmy już mieli je daleko za sobą, zeskoczyliśmy w biegu i ukryliśmy się w zaroślach, które się tam na szczęście znajdowa- ły. Nasi przewodnicy tymczasem rozdzielili się na trzy grupy, z których dwie pilnowały flanków, a trze- cia najechała z krzykiem na stado, plosząc je w na- szym kierunku. Ptaki przeleciały nisko nad nami i celnymi strzałami położyliśmy kilka sztuk. Krzyk- nąwszy na ludzi, aby podnieśli zabita zwierzynę, rzuciliśmy się do wielbłądów i pogalopowaliśmy dalej, aby znów wyprowadzić jakieś przelatujące stado. Ten manewr powtórzyliśmy kilka razy z doskonałym re- zultatem. Wieczorem wróciliśmy do domu zmęczeni, lecz w doskonałych humorach, — zabiliśmy bowiem 35 sztuk, a dzień, który się zapowiadał fatalnie, za- kończył się prawdziwym tryumfem.

Z.

Z WARSZAWSKIEGO ZWIERZYŃCA.

Zarząd ogrodu zoologicznego w Warszawie pozyskał ostatnio kilka ciekawych, nowych okazów i podjął szereg robót inwestycyjnych, przygotowując się na przyjęcie rzesz warszawian w letnim sezonie.

Wszędzie pracują grupy robotników: jedni instalują urządzenia wodociągowe, inni wykonują bud- dynki lub klatki, jeszcze inni zwożą ziemię lub zu- zel uo niwelacji dróg i ścieżek. Tu i ówdzie pracują również robotnicy pod nadzorem ogrodników. Wszy- skto to wskazuje wyraźnie, że administracja ogrodu

zoologicznego myśli o rozwoju przedsięwzięcia, które zdobywa sobie popularność u warszawian i daje młodzieży cenną i miłą rozrywkę kulturalną. O po- pularności tej mówi najlepiej fakt, że nawet w zimie mimo panujących mrozów i śnieżno-błotnistych dróg w parku praskim, — ogród zoologiczny nawiedzany był codziennie przez liczne wycieczki młodzieży i star- szych.

Znakomicie rozrosła się słonica; w ciągu 10-ciu miesięcy przybyło jej na wroście 52 cm i zgubiła

„mleczne ząbki”. Piętnastoletni olbrzym, wydziwiany w roku zesłany przez domorosłych zoologów jako „wynędziały staruszek”, wazy już dziś około 3-ch ton i przejawia skłonności do tycia. Cenny ten okaz ogrodu zoologicznego trzymany jest w specjalnym budynku i stale dozorowany. Słonica straciła już nabyte w menażerii złe narowiny i grymasy i ujawnia dziś właściwą słonimowi pojętność. Z potworkiem tym służyła ma czasami zmartwienia z powodu piekielnych awantur, niebezpiecznych nawet dla całoci budynku, jakie zachodzą wrazie ukazania się... myśli (!), których słonica boi się przeraźliwie.

Drugi sezon letni zapowiada się zatem ciekawie dla miłośników świata zwierzęcego. Ogród zoologiczny rozrasta się.

Płactwo błotne rozgałęziało się na stawie. Towarzystwo bardzo mieszane. Obok ośmiu gatunków naszych dzikich kaczek, widać kaczki pekińskie z czerwioną narosłą, brazylijskie „swistuny” gnieżdżące się na drzewach. Oprócz trzech odmian gęsi, widać jeszcze czarne łabędzie z Tasmanji i przelotne mewy-snieżki. Wszystko przechadza się parami i na brzegu małego jeziora flirt wiosenny kwitnie w całej pełni.

Na drugim stawku snują się gibkie i osłigle ciała wyder. Przesztano je karmić rybą sniętą i z porady Hagenbecka wrzuca się im dziennie po 3 kg. ryby żywej do wody. Wskutek tego wydry schudły, stały się bardziej zwinne i ruchliwe.

Wszystkie jelenie, danieli i sarny zrzuciły rogi i nabrały wiosennej wervy. Jeden z okazów podarowanych przez Pana Prezydenta, zdołał nawet przedścisnąć swoje wysokie ogrodzenie i wpaść pomiędzy przerażone kaczki.

Nawet nieulny borsuk przebudził się i wyjrzał na świat, tak, jak i afrykańskie dziki, pekari, które tę srogą zimę spędziły na wolnym powietrzu zaszyte w słomie.

Wilki zachowują się bardzo niespokojnie. Takich rozdzielających koncertów, jakie rozlegają się obecnie w ogrodzie Zoologicznym, trudno usłyszeć. Trzeba będzie zupełnie ustalonej ciepłoty, aby przepro-

wadzić do nowego budynku całą egzotyczną ptaszarnię, która zdołała przeżyć zupełnie szczęśliwie zimę.

W najbliższym czasie przybędzie jeszcze kilkaset sztuk ptaków egzotycznych, a oprócz tego lampart dla lamparcicy i tygrys dla tygrysicy.

Rozpoczęto już na wielką skalę urządzenie samego ogrodu. Będzie tu kwitło 4000 róż, a pusta jeszcze przestrzeń zapelni 1000 rozmaitych krzewów, jak leszczyna, kosodrzewina, dzika porzeczka i bez. Oprócz tego posadzone będą w malowniczych grupach wszystkie drzewa polskie.

Odwiedzając Warszawę, p. Fritz Hagenbeck, właściciel wszechświatowej sławy zakładów hodowlanych dzikich zwierząt pod Hamburgiem, oświadczył:

— Ze zdziwieniem dowiedziałem się, iż Polska posiada wiele cennych zwierząt, wolno żyjących, nieznanych już prawie w Europie.

Macie około 150 niedźwiedzi, zgórą 200 bobrów (na Wolgicie), kilka tysięcy jeleni, dzików i kilkanaście tysięcy drobnej zwierzyny.

Jak poinformowali mnie wybitni przyrodnicy polscy, nie brak nam nawet i rysów, które w Europie należą do rzadkości.

Wilki w Polsce przedstawiają się jako rasa imponująca i z pewnością takich okazów nie znajdzie się już na zachodzie. Poznawszy te warunki, będę w przyszłości dążył do zaopatrywania się na tutejszym terenie w ciekawsze okazy.

— Warszawskiemu Ogrodowi Zool. rokuje dużą przyszłość. Ogród posiada dobre warunki hodowlane. Ma dużo drzew, kwiatniki i dużo słońca. Powinien też stać się dzięki swej przestrzeni, jednym z cenniejszych ogrodów.

Uderzającym jest, iż gdy w Niemczech sroga zima tegoroczna przetrzebiła sarny i jelenie, zwierzyna ta w Warszawie przetrwała tak dobrze. Ze zdumieniem również stwierdzam, iż tak trudne do utrzymania zwierzęta, jak pecari meksykańskie (dziczki), również doskonale przetrzymały zimę. Świetny stan ptaków przelotnych potwierdza znane spostrzeżenie naukowe, iż nietylko zimno skłania płactwo to do wędrówek, ile raczej obawa przed brakiem pożywienia.

O NIEDOLI PSÓW.

Znany feljetonista „Sek” przytoczył w „Kurjerze Warszawskim” wyciąg z odezwy Polskiej Ligi przyjaciół zwierząt, opiewający:

„Ze wszystkich zwierząt, otaczających świat ludzi, najbliższy nam jest pies. Należy się też od ludzi serdeczne uczucie, opieka, przyjaźń i szacunek temu najwerniejszemu, niezawodnemu naszemu przyjacielowi. Tymczasem zarządzania, wydawane co pewien czas, godzą wprost w prawo do życia i bezpieczeństwa psów. Ohydne wyłapywanie tysięcy psów przez czcicieli, odbywające się nieraz okresowo i w białych dzień, udręczanie ich podwójnymi narzędziami tortur krepującymi resztkę swobody, z jakiej w dużym mieście korzystać mogą — przekracza wszelkie granice”.

Do tych słów Sek dodaje:

Jaki pan, taki kram... Jakie społeczeństwo, takie i psy...

Nie dopuszczę się chyba przesady, jeżeli powiem, że, z jednej strony, takiego zatrzęsienia mieszanińców, skowyrków i pokurców, jak u nas, — a z drugiej, takiego ubóstwa psów szlachetnych (rasowych), jak u nas — nigdzie chyba nie znajdzieliśmy! I dalej, nie dopuszczę się chyba przesady, jeżeli dodam, że nawet te nierasowe i szpetne, ale nieraz zacne i roztropne psiaki, mnożone beznamiętnie, zasługują na trochę lepszy los, bo to, co się u nas wyrabia z psami, zakrawa czasami na... sadizm.

Zatem mobilizujemy się, panie i panowie. Mobilizuj-

my się, nieliczni, ale szczerzy Przyjaciele Zwierząt! Poprzyjmy gorąco akcję Ligi! „Psia kwestia” nie jest ani taka mało znacząca, ani taka trzecioplanowa. Człowiek, brutalnie kopiący psa, potrafi równie brutalnie kopnąć, albo uderzyć, dziecko!

Wstyd mi się robi za Warszawę, gdy widuję gdzieś indziej, po za granicami naszego kraju, świetnie utrzymane i zanie traktowane psy, pomagające w pracy człowiekowi; duże dogi, albo brytany, ciągnące wózki; mądre, czujne psy policyjne, pomagające policji; wierne wyżyły, pointery, settery, służące swym panom zarówno podczas polowania, jak i przy pilnowaniu domu, biura, składu; owczarki, strzegące stad; wszelkie odmiany wilków, buldogów i dobermanów, niezwykłe posłusznych; kwiat psiej inteligencji: pudle i taksy... Nie mówię o dziesiątkach, ba! setkach innych, mniej u nas znanych ras, używanych do najrozmaitszych celów: wielkich Bernardów, Newfoundlandów, nadzwyczajnych, syberyjskich łajek, psów gończych, terjerów, gryfonów i tak dalej, i tak dalej... Zwierzęta te należą poniekąd do społeczeństwa ludzkiego. — A u nas?

U nas tępi się psy beznamiętnie, albo skazuje na niedźną wegetację, wymachując bez ustanku straszakami możliwej wściekliwości. Jak gdyby wściekliwość nie wynikała przedewszystkiem z niedożoru, lichego karmienia, nadmiernej ilości psów opuszczonych i bezpannych — ze skandalicznych mankamentów kulturalnych, na które może pomódz tylko rozum i serce.

Z Centr. Zw. Polsk. Stow. Łow.

Protokół posiedzenia Wydziału Wykonawczego
w dniu 4 kwietnia 1929.

Obecni pp.: W. Szperling — przewodniczący, W. Garczyński, B. Gędziorowski, W. Kiltynowicz, K. Tołłoczko, Wł. Słonczyński, H. Knothe, J. Sułowski i J. Bokiewicz. Nieobecność usprawiedliwili pp. St. Lilpop, L. Skulski i Z. Wysocki.

Wydział Wykonawczy przyjął do wiadomości protokół posiedzenia w dniu 15 marca, z niewielkimi poprawkami.

Na wniosek Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego Wydział Wykonawczy mianował 215 nowych delegatów powiatowych na terenie województw Lwowskiego, Krakowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego. Listę nowomianowanych delegatów postanowiono ogłosić w najbliższym numerze „Łowca Polskiego”.

Memoriał Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego przekazano komisji, która zbiera materiał do nowelizacji ustawy o prawie łowieckim i postanowiono powiadomić o tem Małopolskie Towarzystwo Łowieckie.

Sprawę rozszerzenia ochrony na zwierzynę łowną w województwie Warszawskim postanowiono odłożyć do następnego posiedzenia, przed terminem którego pp. Tołłoczko i Knothe osobiście wejdą w porozumienie z panem wojewodą warszawskim.

Wzór kwestionariusza sprawozdawczego dla delegatów powiatowych p. mec. Garczyński złożył Wydziałowi przed następnym posiedzeniem.

Wielkopolski Związek Myśliwych nadesłał zawiadomienie o swem walnem zebraniu w dniu 6 kwietnia w Poznaniu. Wydział postanowił prosić telegraficznie o reprezentowanie Centralnego Związku pana K. Chłapowskiego, lub w jego nieobecności p. A. Unruğa.

Wobec nadchodzącego sezonu polowań na ptactwo wodne, na skutek otrzymania od wielu myśliwych skarg, postanowiono zwrócić się do Ministerstwa Komunikacji z prośbą, aby w pociągach osobowych, przeznaczono specjalne przedziały dla myśliwych podróżujących z psami także i po za sezonem polowań.

Przyjęto do wiadomości list p. Z. Wysockiego, który żąda się posady sekretarza Centralnego Związku i rezygnuje z godności członka Zarządu.

Wydział Wykonawczy uprasza PP. Delegatów o nadesłanie odpowiedzi na poniższy kwestionariusz w najkrótszym czasie bezpośrednio do Wielkopolskiego Związku Myśliwych, Poznań, ul. 27 grudnia 19.

K W E S T J O N A R I U S Z.

Do wszystkich delegatów powiatowych Centralnego Związku Polsk. Stow. Łow.

Nazwisko, Imię	Zawód	Miejscowość, powiat, województwo wypełniającego	
Rodzaj zwierzyny	Czy znajdują się w danym powiecie	Jaka jest ilość przypuszczalna	Spostrzeżenia i uwagi
Jeleń			
Daniel			
Niedźwiedź			
Rys			
Dzik			
Zbik			
Głuszeć			
Cietrzew			
Pardwa			
Jarząbek			
Drop			
Bielsk			
Bazant			

W jakim stosunku ilościowym do obszaru na 250 ha

Zając	ha	Kuropatwy	ha	Sarny	ha	U W A G I
1 na 5 ha		2 na 5 ha		1 na 25 ha		
" 10 "		" 10 "		" 50 "		
" 20 "		" 20 "		" 100 "		
" 30 "		" 30 "		" 200 "		
" 50 "		" 50 "		" 500 "		
" 70 "		" 70 "		i wyżej		
" 100 "		" 100 "				
" 200 "		" 200 "				
" 250 "		" 250 "				

Odnośne rubryki podkreślić.

Z MAŁOPOLSK. TOW. ŁOW.

Wnioski przedstawione przez komisję wybraną na posiedzeniu z dn. 11 lutego r. b. w sprawie interpretacji i nowelizacji prawa łowieckiego, zarząd Tow. uchwalił bez zmian i postanowił wysłać memoriał do Centralnego Związku Polskich Stow. Łow. Poza tym zarząd uchwalił przystąpić do sekcji polskiej Tow. Ochrony Żubra ze składką roczną 50 zł. Termin zjazdu dorocznego Małopolsk. Tow. Łow. wyznaczono na 21 i 22 czerwca. W czasie zjazdu odbędzie się premjowe strzelanie. Dla sprawy udziału M. T. Ł. w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu wybrano osobną komisję. Zjazd delegatów M. T. Ł. wyznaczono na d. 9 maja r. b.

JUBILEUSZ WILENSK. TOW. MYSL.

W Wilnie odbyła się uroczystość 25-lecia istnienia Wileńskiego Tow. Myśliwskiego. Uroczystość rozpoczęła się akademią, na której wiceprezes dr. Cz. Koneczny wygłosił nader ciekawy referat o powstaniu Tow. oraz o pożytecznej gospodarce tegoż na terenach dzierżawionych w puszczy Rudnickiej. Podczas wyczerpy przemawiali pp. Dworakowski w imieniu wojewody, Bol. Świątowiecki, jako członek honorowy, M. Pawlikowski w imieniu Tow. Łow. Wojew. Wileńskiego.

TOW. ŁOW. WOJEW. WILEŃSKIEGO.

W odezwie wydanej przez Tow. Łow. wojew. Wileńskiego czytamy między innemi:

„Nie każdy myśliwy jest w tak szczęśliwym położeniu, by posiadać własny rewir myśliwski i by krzewić w tym rewirze kulturę łowiecką bezpośrednio przez dokarmianie i hodowlę zwierzyzny, przez zwalczanie cztero- i dwunożnych szkodników, przez wydawanie gajowemu nagród za przylapanego pętlarza, za zdjętą pętlę, za każdego zabitego kundla - włóczęgę. To też myśliwi, niemający własnego terenu łowieckiego, powinien w inny sposób przyczyniać się do podniesienia poziomu kultury łowieckiej — przez zapisanie się do idealowego towarzystwa łowieckiego i przez składanie rocznego datku pieniężnego, idącego na cele kulturalno - łowieckie.

Obowiązkiem każdego kulturalnego myśliwego jest wyjaśnianie na każdym kroku znajomym niemyśliwym, jaki cel i charakter ma współczesne łowiectwo, jak jest ono traktowane u kulturalniejszych od nas państw zachodnich i jak będą pusto i ponuro wyglądały nasze „bory i podsyte knieje“, jeżeli nie weźmiemy się ostro do wielkiego dzieła: podźwignięcia kultury łowieckiej wśród ogółu.

W piękny sposób określa Odezwą obowiązki członków Towarzystw idealowych. Z obowiązków tych przytaczamy dla przykładu i naśladowania:

Dawać ogółowi przykład szanowania ustawy łowieckiej i przestrzegania zasad etyki myśliwskiej.

Zwalczać przy każdej sposobności przestępstwa łowieckie, donosząc o nich władzom, jak również zwalczać wykroczenia przeciw etyce myśliwskiej, piętnując te wykroczenia.

Propagować ideologię Towarzystwa, werbując nowych członków.

Wpłacać regularnie składkę członkowską, z której część idzie na rzecz Towarzystwa, a zł. 5 — do Centralnego Związku Polskich Stowarzyszeń Łowieckich w Warszawie.

Prenumerować fachowy tygodnik łowiecki, „Łowiec Polski“ organ Centr. Zw. Polsk. Stow. Łow. (Warszawa, N. Świat 35, numerata zł. 8 kwartalnie).

Zasilać pismo artykułami i korespondencją.

Na posiedzeniu marcowym zarząd Tow. przyjął 18 nowych członków. Walne zebranie odbędzie się d. 29 maja.

Uchwalono wypłacić jako nagrody za walkę z przestępcami łowieckimi: 70 zł. przod. pol. Józ. Szczęścińskiemu w Kurzeńcu, 30 zł. post. Janowi Chmielowi z Kurzeńca, 50 zł. st. przod. Jan. Krutowiczowi w Brasławiu, 50 zł. post. Jan. Zinkiewiczowi w Niemceźnie, 75 zł. gajowemu Wąsowiczowi z nadl. Olkieniskiego i 50 zł. gaj. Urbanowiczowi z tegoż nadleśnictwa.

Z POWIATU BOHORODCZANSKIEGO.

W roku zeszłym zające zapadały na różne choroby, wskutek czego stan zajęcy się zmniejszył tak dalece, że na polowaniach, na których dawniej padało do 100 sztuk, obecnie pokot zajęcy spadł do 20. Legi kuropatw nie dopisywały. P. starosta polecił policji, by baczyła pilnie i wyłapywała wykarzy i kłusowników.

Z POW. PRZEMYSKIEGO.

W dobrach pp. E. Bocheńskiego i księcia Sapiehy w pow. przemyskim były po wojnie 22 jelenie, do których obaj właściciele wcale nie strzelali. Mimo to liczba jeleni spadła do połowy, gdyż sztuki przechodzące w inne rewiry, najczęściej już nie wracają.

O mysołowach.

P. Mieczysław Kruszewski podaje w „Łowcu“ lwowskim szereg następujących faktów, które przytaczamy w streszczeniu: W maju p. Kr. w grudniu r. z. mysołow wziął ze stadka kuropatw 2 sztuki, oraz gołębia; w styczniu r. b. p. Kr. strzelił mysołowa na resztkach wziętej świeżo kuropatwy, drugi mysołow uderzył na kaczora, a trzeci — na stadko kuropatw.

W Chorobrowie złapano tej zimy mysołowa na gołębia w zatrasku, a drugiego — na kaczce; trzeci złapał się w żelazko przy nadgryzionym zającu; czwarty zaś uderzył 3 razy na zająca.

W Starogardzie pp. Kosińskich złapano mysołowa na kurze domowej.

W Chyżowicach pow. hrubieszowskiego p. Erazm Tuszowski, zabił mysołowa zającącego kure.

W Szarpancach p. Stanisław Biliński widział, jak 3 mysołow były na zdrowego zająca.

Dr. H. Malsburg z Gródka Jagiellońskiego widział czterokrotnie mysołowa bijącego na kuropatwy w krzakach, i jednego unoszącego już schwytaną kuropatwę.

W Uhercach Niezabitowskich schwytano żywcem mysołowa, który wpadł do kurnika — za pantarką, którą ubił.

Kronika Myśliwska.

—o— Na ostatniem polowaniu w Moczarze powiecie bohoradzańskim padło 30 zajęcy i 1 lis. Przed paru laty na tymże terenie padło blisko 100 sztuk.

—o— W Nadleśnictwie Okińczyckim ordynacji Nieświejskiej na polowaniu dn. 61 w 14 strzelb i 70 nagańskich w 8 nagańkach padło 24 zające i 1 lis. Strzałów dano 97.

—o— W lasach Butyńskich w Małopolsce dn. 22 I na polowaniu w 6 strzelb padło 39 zajęcy i 2 rogacze, z których jeden miał obrączkę drucianą na szyi.

—o— W lasach i polach Chlewezańsko - Chorońskich p. Andrzeja Łępkowskiego w pow. rawskim dn. 30 I, na polowaniu w 12 strzelb ubito 3 dziki, 6 rogaczy, 2 lisy, 16 zajęcy i 1 gołębiarz, przyczem p. Zdzisław Marmorosz zrobił dubletę do dzików. Tamże dn. 31 I, padło 42 zające i 1 sokół z upolowaną sówką.

—o— Na polowaniach Krakowskiej „Wisły” padło 1 dnia w 8 strzelb 56 zajęcy i 2 dzikie kaczki; 2-go w 9 strz. 18 zajęcy; 3-go w 10 strz. 29 zajęcy.

—o— Na polowaniach krakowskiej „św. Huberta” 1 dnia w 14 strzelb padło 50 zajęcy, 1 lis, 13 bażantów-kogutów; 2-go w 11 strz. 31 zajęcy; 3-go w 13 strz. 4 baż., 16 zaj. i 1 słonka. W pojedynek w Tyńcu 8 baż., 124 kuropatw i 107 kaczek, w Zastowie i Zesławicach 80 kur, w Bukowie i Kuleszowie 2 rogacze, 1 bażant i 7 kur.

—o— Na 2 polowaniach krakowsk. „im. J. Godzickiego” w 9 strz. 13 i 36 zajęcy.

—o— W Woli Justowskiej pod Krakowem na 2 polow. w lesie — 110 zajęcy.

—o— Na pol. krak. „Mogily” w 12 strz. 50 zajęcy.

—o— W powiecie krakowskim: w Towiach p. Tad Buszczyńskiego w 5 strz. 89 zaj.

W Bięńczycach p. Ciesielicza 42 zaj.

W Rajsku p. Stef. Sliwińskiego w 8 strz. 50 zaj.

Na terenach inż. Bol. Szarka w 12 strz. 47 zaj. i w 10 strz. 25 zaj.

W Czalicach inż. Franc. Wollera w 12 strz. 88 zaj.

—o— Na terenach „św. Huberta” w powiatach bocheńskim, chrzanowskim i krakowskim ubito w ubiegłym sezonie 2 dziki, 5 lisów, 2 rogacze, 229 zajęcy, 21 bażantów, 1 słonkę, 278 kuropatw, 1 przepiórkę, 109 kaczek, 2 borsuki, 20 łasic, 6 psów, 15 kotów, 9 jastrzębi i 35 różnych szkodników.

—o— W lasach Janowskich województwa krakowskiego padło w ubiegłym sezonie myśliwskim: dzików 6, kozłów 9, zajęcy 151, lisów 8, kuropatw 15, słonkę 7, kaczek 200, kszyków 73, dubeltów 5, kotów 13, psów 57, jastrzębi 112, nwrów 6, łysek 8, 3 j. rzabki, 2 kuny, 4 tchórze, 2 wudry i 1 sos.

—o— W powiecie przeworskim od 1 marca 1928 r. do 31 stycznia 1929 r. padło: 2 dziki, rogacze 16, zajęcy 1700, lisów 14, bażantów 427, kuropatw 350, przepiórek 57, słonkę 9, kaczek 215, kszyków 41, 1 dubelt, 3 gęsi, 4 j. rzabki, psów 263, kotów 170, 3 kuny, tchórzów 145, łasic 71, jastrzębi 250, wron 967, srok 712, 4 kruki, 1 orzeł.

WALKA Z KŁUSOWNIKAMI.

W następujących powiatach policja dokonała w marcu roku bieżącego, konfiskat broni, sidel, wnyków i zwierzyń.

Biała Podlaska: 2 sztuki broni.

Biłgoraj: 3 broni, 1 sidło, 1 kaczka.

Chelm: 5 broni, 2 sidła i wnyków, 1 zająca i 2 skórek zaj.

Garwolin: 1 zając.

Hrubieszów: 4 broni, 1 sidło.

Janów Lub.: 1 skórka sarnia.

Krasnostaw: 2 sidła i wnyków.

Konstantynów: 2 broni, 43 sidła i wnyków, 2 sarny, 1 kozieł, 1 skórka sarnia.

Lublin: 6 broni.

Łuków: 4 broni, 2 sidła i wnyków, 6 kg. mięsa sarniego, 2 skórkę zające, nadto odprowadzono do Starostwa za kłusownictwo 4 osoby.

Puławy: 6 broni.

Radzyń: 12 broni, 11 sidła i wnyków.

Siedlce: 2 broni, 5 sidła i wnyków.

Sokołów: 3 broni.

Węgrów: 2 broni, 5 sidła i wnyków, mięso z zabitej sarny.

Włodawa: 1 broni.

Zamość: 5 broni, 2 sidła i wnyków.

W powiecie hrubieszowskim policja skonfiskowała w przeciągu 1928 roku 174 sztuki broni, a starostwo ukarało posiadających nielegalnie broń, grzywnami do 300 zł., wzgl. aresztem do 2 miesięcy.

— Kurs łowiecki w Spale. — W dniach 22, 23, 24, 25 maja r. b. ma się odbyć kurs łowiecki, połączony z praktycznymi wskazówkami w terenie. Kurs jest zorganizowany przy współudziale profesorów Uniwersytetu Poznańskiego, p. d-ra Biehlera i p. d-ra Runge, znanych pracowników w tej dziedzinie. Wspomniany kurs jest bezpłatny i przeznaczony dla wyższej administracji lasów państwowych i prywatnych. Warunki lokalowe i możność stołowania się w Kasyne zapewnione. Dysponujemy 15 miejscami wolnymi. — Starzyński por., Łowczy Rezydencji Prezydenta Rzplitej w Spale.

— Obwieszczenie łowieckie. — Starostwo w Sokalu wydało obwieszczenie zawierające wszystkie zakazy i postanowienia karne rozporządzenia o prawie łowieckim, zarządzając jaknajszersze rozpowszechnienie tego obwieszczenia. Zawiera ono artykuły 25 ust. 1, art. 35, 40, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 50, 53, 75, 76, 77, 80, 81 i 86.

— Nagrody. — Komendant wojewódzkiej policji państwowej w Lublinie udzielił niżej wymienionym szeregowym p. p. następujących nagród: przod. Leonowi Kotarbie z powiatowej komendy p. p. w Janowie Podlaskim 25 zł. i posterunkowym: Janowi Krupie, Zefirynowi Swince i Julianowi Ostolskiemu z powiatowej komendy p. p. w Radzynie po 25 zł.; wszystkim za energiczne i z dobrymi rezultatami uwieńczone tępienie kłusownictwa.

— Pochwała. — Myśliwi z Wyciąza w powiecie krakowskim podnoszą z uznaniem zasługi komendanta post. pol. p. Józ. Rygla, który przez niezmordowane tępienie kłusownictwa i wykarstwa oraz częste konfiskowanie broni przyczynia się bardzo skutecznie do poprawy stosunków łowieckich.

— Oliara mroźów. — Delegat żółkiewski, p. Radzikowski donosi, że ubiegłej zimy znalezione w tamtych stronach 4 jastrzębie zamrznęte w lesie; 3 młode kozki i 2 zające wychudzone, jak szkielety. W lasach Parhackich znaleziono zamrznętego dzika.

— **Oblawy na wilki.** — W Gniezdziłowie p. M. Stotwskiego w pow. dziśnińskim z udziałem 10 strzelców zabił po 1 wilku pp. Tadeusz Rószkiewicz i Jerzy Splawa-Neyman.

W Szumsku u p. J. Strumyły dn. 6 marca otropiono 3 wilki, z których 1 przerwał się przez naganę. Z udziałem 7 strzelców zabił po 1 wilku pp. J. Łastowski i W. Łuczyski.

W Bersztanach administracji dóbr w Mirze dn. 16 lutego otropiono 4 wilki. Naganiczy było 40, strzelców 5. Po 1 wilku zabił pp. referent wojskowy Dobek-Borowiecki, rzadca majątku Usza Mieczkalkowski i gajowy. W roku bieżącym na terenach powiatu stołpeckiego już zabito 22 wilki.

— **Bocian — drapieżnikiem.** — Pani St. ze Stanisławowa widziała, jak bocian przylbił się do gniazda kuropatwiego, wsadził w nie dziób i 10 razy wybierał jaja kuropatwie i lykał.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

× **Hodowla zwierząt o futrze szlachetnym.** — Wobec coraz bardziej wzrastającego zapotrzebowania na futra szlachetne i zwiększający się wwoz tego towaru, staje się coraz bardziej aktualną sprawą produkcji futer szlachetnych w kraju. W tym celu należy dążyć do zorganizowania hodowli zwierząt futerkowych podobnie jak zagranicą. Długoletnie doświadczenia hodowców amerykańskich wykazały, iż sprawa hodowli dzikich zwierząt futerkowych posunęła się o tyle naprzód, że obecnie mamy zupełnie racjonalnie zorganizowany przemysł oparty na produkcji materiału kuśnierskiego na farmach. Większość futer szlachetnych, znajdujących się obecnie na rynkach europejskich — to produkt sztucznej hodowli dzikich zwierząt, jako to: lisów srebrzystych, norek, skunksów, szopów, piżmowców i t. d. Hodowle wymienionych zwierząt powstają w szybkim tempie w Europie zachodniej i dają już znaczne ilości materiału futrzanego oraz poważne zyski hodowcom. Należy przeto w interesach własnej produkcji zwrócić większą uwagę na tę nową, a u nas znajdującą się w zapoczątkowaniu gałęź hodowli. Posiadamy odpowiednie warunki do rozwoju wymienionej gałęzi, należy więc rozwinąć odpowiednią akcję w kierunku propagandy omawianego przemysłu. Wychodząc z powyższych przesłanek, Centralny Komitet do spraw hodowli drobiu w Polsce zorganizował specjalną sekcję hodowli dzikich zwierząt futerkowych i udziela wszelkich wskazówek, interesującym się tą sprawą oraz ułatwia organizację farm hodowlanych i dostarcza wiadomości o źródłach zakupu materiału rozplodowego. Warszawa, ul. Kopernika 30, tel. 201-38, parter.

× **Ceny futer.** — Na londyńskim przetargu futer w styczniu r. b. ceny futer były wysokie; szczególnie podrożały opsy australijskie i tasmańskie, oraz wallabi. Inne gatunki utrzymały się na poziomie niezmienionym. Panuje mniemanie, że opsy amerykańskie stanowią Przyczyną podwyższenia cen było wzbronienie łowów do końca r. b. Z chwilą, kiedy łowy będą dozwolone, ceny spadną. Z tego też względu hurtownicy wstrzymują się na razie od większych zakupów.

Na przetargu sowieckim w Lipsku, odbytym 29 marca r. b., karakuty surowe znacznie podrożały. Podrożały również znacznie gronostaje, zwłaszcza syberyjskie. Ceny osiągały do 6% dolara za sztukę, kiedy normalnie wynosiły do 4 dolarów.

Ceny królików we Francji w r. b. znacznie się obniżyły. Przyczyną szukać należy w braku popytu wśród odbiorców. Za dawnych czasów Niemcy nabwiali króliki we Francji, uszlachetniali, farbowali je

w Lipsku i wysyłali do Polski. Ze względu na zakaz przywozu skórek niemieckich do Polski, odpadł ich najgłówniejszy odbiorca. W przeciwnieństwie do surowych królików, ceny za towary gotowe we Francji utrzymały się w granicach zeszłorocznych. W sezonie obecnym modnymi artykułami są lisy w różnych kolorach, norki i skunksy.

STRZELNICTWO.

— **Łoże broni.** — Konserwacja części drzewnych każdej broni nie tylko jest potrzebna, ale wymaga, jak pisał „The American Rifleman”, — odpowiedniej recepty, która była już kilkakrotnie wypróbowana. Według niej, należy wprawdzie łożo włożyć do gotującej się wody i pozostawić je w niej na przeciąg jednego tygodnia. Po wyjęciu z wody i osuszeniu wystarczy natrzeć drzewo kilka razy mieszaniną, — a łożo nabierze znowu pierwotnego blasku i koloru.

Mieszanina składa się ze zwykłego, ale jeszcze lepiej z białego szelaku i w 10 proc. — surowego oleju lnianego. Po zmieszaniu tych składników — smar jest gotów do użycia. Zmaczaniem w nim szmatkami naciera się drzewo i potem rozciera rękoma. Po upływie godziny powtarza się smarowanie i rozcieranie, a gdy potrzeba — to jeszcze raz w następnej godzinie. Trzykrotne smarowanie powinno w zasadzie wystarczyć.

Trzeba przytem uważać, aby nadmiar oleju usuwać. Gdy się okaże, iż łożo ma zbytny połysk, można po 2 — 3 dniach natrzeć je nieco, wypolerować i naoliwić. Aby mieszanina dała dobry skutek, nie należy przed smarowaniem zapomnieć o osuszeniu dokładnie łoża i wygładzeniu go papierem piaskowym, gdyż mieszanina nie jest żadną politurą i nie znosi lakierowanych części drzewnych. Przed użyciem trzeba mieszaniną dobrze potrzeć.

Panu Stefanowi Modzelewskiemu w Kostkowie.

Nasienie kapusty pastewnej nabyć najlepiej w firmie Vilmorin Andrieux & Cie Paris 4 Quai de la Mésisserie. Cena za 1 kg. Fr. 27,20, do czego dochodzi koszt przesyłki i cła. Nazwa kapusty Chou cavalier lub Chou à vache Nr. katalogu 10601. Wysyłka uskuteczniata jest bardzo szybko. Kapustę wysiewa się w inspektach lub na rozsadaniku, a następnie flancuje się ją na polu, w remizach lub ogrodzie w odstępach co 80 cm. do 1 metra, obowiązkowo na nawozie bydlęcym.

Inżynier Wacław Dankiewicz nadleśniczy państwowym Narewka.

Krekuchy, o ile nam wiadomo, posiada Zarząd lasów dóbr Jabłonna pod Warszawą Maurycego hr. Potockiego, tam też radzimy się zwrócić z zapytaniem.

P. J. Kwapisz, Zarząd kółka rolniczego w Orzechowie.

Ze wstydem przyznać się musimy, że rasa jamników „Fredów” nie jest nam znana. Na usprawiedliwienie swoje możemy tylko nadmienić, że nawet taki znawca jak Vero Shaw w dziele swoim „Book of the Dog” nic o podobnej rasie nie wspomina. Dla tępienia królików używane są jamniki, które różnią

się od zwykłych tylko tem, że są małe. W Niemczech są bardzo rozpowszechnione i z łatwością można je nabyć. Przeciętna cena wynosi 100 do 150 marek.

Panu B. R. w Strzyżowie.

Mając 9 kogutów i tylko 7 kur, przedewszystkiem nie należy przyszy kur do pobierania sobie za małżonka, upatrzonemu przez nas koguta, w myśl zasady „de gustibus non est disputandum”. Oczywiście wobec przewagi kogutów liczyć można tylko na 7 szczęśliwie dobranych stadeł małżeńskich. Nieuniknione będzie parę pojedynków pomiędzy kogutami, z których dwa cokolwiek poturbowane pójda w świat szukać sobie innych. Gwarantować, że te inne znajdują sobie na terenach tegoż majątku i nie polecać w tym celu gdzieś dalej, nie możemy, bo z wabienia nic nie wyjdzie, jeżeli nie będą miały co zwabić. Gliną skrzydeł nie radzimy smarować, bo

mając lot utrudniony, łatwo mogą paść ofiarą jastrzębi. Puścić je należy przed wieczorem razem jednocześnie, możliwie w centrum majątku, resztę pozostawiając już im samym.

P. Zenon Ulatowski, Wilno.

Na sporządzenie odwiartu na lisy istnieje długi szereg recept. Najprostszą jest mięso sarnie, lub w ostateczności zajęcze, upieczone na świeżem, niesolonym masle: mięso zakopuje się w garnku glinianym po zalaniu go masłem i obowiązaniu z wierzchu pecherzem. Tak sporządzony odwiart pozostaje zakopany w ziemi, aż do zupełnego zmacierowania. Wedle innej znów recepty sporządza się go z niesolonego smalcu, skromu zajęczego, foenum graecum, marum verum, cebuli, czosnku, kamfory i miodu. Stosowanie trutek, zgodnie z ustawą łowiecką, jest zabronione.

S. K.

Redakcja nie zwraca nadesłanych rękopisów i zastrzega sobie swobodę czynienia w nich poprawek i skrótów.

Redakcja nie odpowiada na zapytania, kiedy będzie drukowany artykuł, gdyż zależy to od całokształtu numeru i od posiadanego przez Redakcję materiału.

KOMITET REDAKCYJNY: J. Bleszyński, Wł. Czerniejewski, J. Ejsmond, W. Garczyński, B. Gędziorowski, J. Gieysztor, Wł. Gieysztor, I. Grymiński, Wł. Janta-Polczyński, W. Kiliński, H. Knothe, E. hr. Krasieński, red. St. Krzywoszewski, St. Lilpop, prof. dr E. Niezabitowski, M. hr. Polocki, F. Rożyński, A. hr. Rzewuski, Wł. Słonczyński, W. Sziperling, K. Swiderski, B. Świętorzecki, Fr. Unrug i dr St. Zaborowski.

Redaktorzy: Julian Ejsmond i Walenty Włodzimierz Garczyński.

Wydawca: Centr. Związek Polsk. Słow. Łowieckich.

<p>PRZY RESTAURACJI BAR WEJŚCIE OD AL. 3-GO MAJA CENY NISKIE.</p>	<p>RESTAURACJA I KAWIARNIA „GASTRONOMJA” WARSZAWA NOWY ŚWIAT 16. (róg Al. 3 Maja) TELEFONY 4-68, 502-15.</p>	<p>PRZY KAWIARNI CZYTELNIJA PISM ZAOPATRZONA W 120 czasopism krajowych i zagranicznych.</p>
--	---	--

DO SPRZEDANIA.

Roczniki „Łowca Polskiego” od 1899 r. do 1913 w oprawie, od 1924 r. (4 numerów brak) do 1929 nieoprawione. „Przegląd myśliwski” 1925/26 „Łowiec” lwowski 1928 „Gazeta leśna i myśliwska” 1912/13 „Kalendarze Myśliwskie” 1893 — 1902.

Książki: „Ptaki Krajowe” Taczanowskiego, 2 tomy, „Z łowisk Wielkopolskich”, ks. Niedbala, „Pieśni Puszczy”, Korsaka „Rok myśliwski”, Korsaka „Władcy skalnej doliny”, „Władcy kniei”, Szczepkowski „Kazimierz Wodziński jako myśliwy”, Rembowski „Wspomnienia myśliwskie”, Ejsmonda „Poradnik dla myśliwych”, Jana Szytlera z 1839 r., pisany na bibule, „Bazań łowny”, Cranau, „Przewodnik myśliwca” pr. L. S. „Sztuka strzelania i polowania”, Lancaster, „Pies zdrowy i chory”, Hilfreicha „Skorowidz leśny”, Szczerbowski.

Neoprawne: „Polowanie na potwory morskie”, Mitchell Hedey, „Nad Nilem Niebieskim”, Sztolcmana, „Bajki”, Ejsmonda, „W puszczech i stepach”, Czerniejewskiego „Krajowe zwierzęta ssące”, Zygmunt Fedorowicz „W puszczy”, Ejsmonda „Z teki myśliwego”, „W polu i kniei”, Machczyńskiego „Hodowca myśliwy”, Ernest Hr. Sylwia Tarouca „Obręby i parki zajęcze”, Thünger, „Ornitologia łowiecka”, Sztolcmana, „Zasady praktyczne urzędzenia lasów”, Ko-

leczko „Polowanie z wyżłem”, Głodkiewicz, „Głuszc”, Orenskiego „Układanie wyzłów”, Oberlaendera, „Podręcznik dla dzierżawców polowań”, Hegendorfa „Leśnik Polski”, Sokółowskiego, opr. Krótki zarys owadoznawstwa”, część IV, uszkodzeni leśne „Sortowanie drewna”, Szwarz „Tablice w miarze metrycznej”, Koleczko „Jak szacować lasy”, Koleczko „Cierzew”, Korsaka „Nasze skrzydlate drapieżniki”, Gürtlera „Wilki” i „Głuszc”, Świętorzeckiego „W sercu kniei”, Zaborowskiego, I tom. „Las polski”, miesiecznik, Zagórskiego, 6 tomów. „Łowiectwo”, podręcznik dla szkół leśnych, Sztolcmana „Przemysł tartaczny”, Inż. Zerabeckiego i Kisiela „Las”, Walenty Koleczko „Hodowla lasu”, Sokółowskiego, opr. „Tablice miąższości drewna”, Olzewski, opr. „Rośliny trujące i jadalne”, Arctiwna Kohlmana. Książki: Kubiczna mała i duża gr. Gąsienica atlas Kresmana Owady, grzyby jadalne i trujące, 2 tomy, atlas, motyle, atlas.

Kolekcja trofeów myśliwskich, która składa się: Łopaty łosia na czaszce duże, pary wieńców jelenich, jedne na czaszce drugie zrzucone 16 — taki, kilkanaście par parostków sarnich (z nich niektóre bardzo piękne okazy) Antylopa kudu, szpice egzotyczne, rogi jelenia amerykańskiego, olbrzymie bawole, czy barana skalnego i jeszcze jakieś egzotyczne, małe, czarne rogi, wygięte do przodu.

Wiadomość w redakcji „Łowca Polskiego”.

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Lasów Państwowych w Łucku ogłasza niniejszem konkurs ofert wydzierżawienia następujących terenów łowieckich, na przeciąg lat sześciu:

Nr bieg. jednostki	Nadleśnictwo	O b r e b	Leśnictwo (uroczyisko)	Powierz- nia w ha	Najbliższa stacja kolejowa i odległość w km.
1	Kowel	Kowel	Kowel (las Sekoński)	304,86	Myzowo i Dorotyńce 8 klm.
2	"	"	Kowel (Demeńszczyzna)	270,55	Kowel — 4 km.
3	"	Nujno	Nujno (część)	1162,59	Nujno — 5 km.
4	"	Las Karpitówka	Nujno (część)	365,00	oszczyno — 6 km.
5	Stry	Sopoczewaki	Stry	3909,16	Rafałówka — 20 km.
6	Luboml	Luboml	Luboml	654,48	Luboml — 6 km.
7	"	"	Podhorodno	811,62	Podhor. duo — 5 km.
8	"	"	Mszanieckie	1283,96	Podhorodno — 10 km.
9	"	Czeremżański	"	1856,67	Podhorodno — 7 km.
10	Trojanówka	Kiszelski	Trojanówka	4293,70	Trojanówka wewn. obr.
11	Smidyn-Wyżwa	Trojanówka	Siomaki	1272,87	Wyżwa Stara — 11 km.
12	"	Smidyński	Myzowo	1255,73	Myzowo — 3 km.
13	"	"	Wyżwa	1807,65	Wyżwa Stara — 4 km.
14	Krymno	Wyżowski	Nudyż Lubochińskie	6150,31	Krymno — 18 km.
15	"	Nudyż Krymniański	część Krymniańskiego	1864,18	Krymno — 5 km.
16	Szaczk	Dubiczański	Dubiczańskie	4150,24	Zablocie — 20 km.
17	"	Szaczk	Huta	3193,81	Sobibóh — 18 km.
18	"	Zgórany	Switiz	746,50	Włodawa 20 — km.
19	"	Przyborowski	"	2304,16	Przyborowo — 10 km.
20	Zamszany	Zamszany	Puleniec	781,66	Krymno — 25 km.
21	"	"	oddz. 1—8 wł.	3433,98	Krymno — 25 km.
22	Równie	Bystrzycki	Bystrzycki	2444,21	Kostopol — 30 km.
23	Trościaniec	Trościaniec	Trościaniec	1879,08	Kiwerce — 15 km.
24	"	"	Józefińskie (część)	1284,01	Kiwerce — 15 km.
25	"	Czerwyż	Czerwyż	1372,79	Ołyka — 25 km.
26	Łuck	Horzeniecko-Lyszczański	Lyszczańskie	1053,35	Łuck — 10 km.
27	Uściług	Bieliński	Bielińskie (część)	917,48	Uściług i Ładzimierz 13k
28	"	"	"	352,89	Owadno — 6 km.
29	Czartorysk	Czartorysk	Czartorysk Telezańskie	5604,75	Czartorysk — 10 km.
30	"	"	(część)	6834,05	Rafałówka — 20 km.
31	Sarny	Bereżnicki	Bereżnickie	3029,40	Sarny — 20 km.
32	Strzelsk	Strzelsk	Luchczańskie (część)	1967,21	Strusów — 2 km.
33	"	Klesów	Klesów (część)	4525,50	Klesów — 1,6 km.
			Strzelsk (część)		

Zwierzostwa w wyszczególnionych wyżej jednostkach przedstawia się następująco:

Rysy w jednostkach: 10,
Wilki w jednostkach: 3, 5, 10, 22, 29 — 33 wł.
Głusze, cietrzewie, jaryżki w jednostkach: 1, 3 — 5, 10 — 13, 29 — 33.

Dziki w jednostkach: 5, 9 — 21, 23 — 25, 29, 30.
Sarny w jednostkach: 1 — 27, 29 — 33, wł.
Drobna zwierzyna we wszystkich jednostkach.

Oferty winny być składane, względnie nadsyłane w terminie do dnia 15 maja 1929 r. godz. 12, w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na dzierżawę terenu łowieckiego”.

W ofertach należy podawać proponowane ceny za 1 ha, oddzielnie za każdą jednostkę cyfrowo i słowami w złotych.

Do oferty winien być dołączony dowód wysłania do której-

kolwiek Kasy Skarbowej, lub do Kasy Dyrekcji wadium w wysokości 5 proc. oferowanej sumy, przyczem zaznacza się, iż wadium może być wnoszone w gotówce lub papierach wartościowych, mających prawo papulanie.

Rozpatrzenie ofert odbędzie się dnia 15 maja 1929 r. o godz. 13, w biurze Dyrekcji przy ul. Ks. J. Poniatowskiego 1 w Łucku.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru pomiędzy ofertami, bez względu na wysokość proponowanych cen, oraz prawo nieprzyjęcia żadnej z ofert, jak również prawo wprowadzenia ewentualnych zmian w powierzchni poszczególnych kompleksów.

P. P. oferty, których oferty zostaną przyjęte, będą wzwani do Dyrekcji w celu podpisania umów.

Blizszych szczegółów udzieli na żądanie Nadleśnictwa.

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W ŁUCKU.

ROLNICY! Czytajcie „ROLNIKA POLSKIEGO”!

„ROLNIK POLSKI” jest wielkim organem informacyjnym i ogłoszeniowym rolników.
„ROLNIK POLSKI” oświecla, zwięźle wszystkie zdarzenia dnia, przynosi nowiny i wiadomości pouczające z całego świata, informuje o wszystkim, co obchodzi rolnika.
„ROLNIK POLSKI” walczy o podniesienie znaczenia stanu rolniczego i o dobrobyt rolnika.
„ROLNIK POLSKI” zwalcza partykularność i politykierstwo, a dąży do zjednoczenia wszystkich rolników, bo w jedności siła.
„ROLNIK POLSKI” winien się dlatego znaleźć w każdym domu rolnika — polaka — katolika.
„ROLNIK POLSKI” jest najtańszą gazetą w Polsce. Prenumerata miesięczna kosztuje tylko zł. 1,30, kwartalna zł. 3,85.
„ROLNIK POLSKI” ma następujące dodatki oiedzielne: 1) „Gospodarz i Rolnik”. 2) „Gospodyni i Małka”. 3) Ziemia i Morze”. 4) „Praca i Plon” oraz 5) kwartalnik „Mysli i Piękno”.
„ROLNIK POLSKI” zawiera ciekawe konkursy z licznymi nagrodami, zwałacza stały konkurs rysowniczy dla dzieci.
„ROLNIK POLSKI” jest oficjalnym organem Pomorskiego Związku Ziemi. Towarzystwa Ziemiaków Pomorskich, Pomorskiego Uniwersytetu Powszechnego i Pomorskiego Towarzystwa Łowieckiego.
„ROLNIKA POLSKIEGO” zamawiać można u listonosza, w każdym urzędzie i agencurze pocztowej, lub wprost w Administracji.

Adres redakcji i administracji „Rolnika Polskiego” oraz drukarni „Ziemia” TORUŃ, ul. Szeroka 11.

Drukarnia „Ziemia” wykonuje wszelkie druki solidnie, terminowo i po cenach najniższych

FABRYKA BRONI

FRANCOTTE

PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ

SP. AKC. BELPOL

WARSZAWA ŻÓRAWIA 15

TEL. 274-63 i 274-03

ŻYWE

puhacz

kuny

wydry

dzikie koty

zwierzęta drapieżne

i wszelkie żywe zwierzęta sierciowe i pierzaste, oswajone i dzikie, użytkowe i szkodne

kupuje

A. VALLA, Praga Czeska

skrzynka pocztowa 700.

Podawać należy tylko oferty z cenami i warunkami sprzedaży.

Inż. LUDWIK SZMID

TECHNIK LEŚNY

TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO ZIEMSKIEGO
Warszawa, Okólnik 9 m. 13, tel. 39-36.

Na dogodnych warunkach wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres leśnictwa, jako: Urządzenia lasów, rewizje planów, stale lub jednorazowe inspekcje, ocenę poręb i całych drzewostanów na sprzedaż przy kupnie oraz działach rodzinnych, kontrolę i zaprowadzenie księtkowości leśnej, oraz zakłada remizy dla zwierzyń i l. p.

SKŁADAK „MEWA“

Łódź składana, nadająca się szczególnie dla p. myśliwych z powodu specjalnej konstrukcji, która pozwala na złożenie wgl. rozebranie łodzi w kilku minutach. Rozbraną łódź można łatwo transportować w specjalnym piecaku. Łódź jest dwusiedzeniowa, 5 metrów długa, 60 cm szeroka, waży 27 kg. a przy pełnym obciążeniu ma ona 10 cm. zanurzenia.

Posiadamy wyłączne prawo produkcji składaków, zastrzeżone przez Główny Urząd Patentowy pod Nr 1022.

Prosimy żądać szczegółowych ofert od:

MECHANICZNE ZAKŁADY STOLARSKIE

H. GŁADYSZEWSKIEGO, Miłostaw Wielkopolska

HUMOR MYŚLIWSKI.

Niegrzeczny zając.

- Dlaczego nie strzelałeś do tego zająca?
- A bo zaraz uciekł.

firma istnieje od roku 1872
ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI

M. POZZI I P. CZERNIK

W WARSZAWIE, NOWY ŚWIAT NR 18.

Sprzedaż i reperacja z dwuletnim poręczeniem
Przy ścieżce specjalna pracownia precyzyjnych robót.
Na żądanie reperacja w ciągu 24 godzin.

POTRZEBNY

zaraz wykwalifikowany bażantnik do Rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej w Spale.
Oferty kierować do Zarządu Rezydencji w Spale
pocztą TOMASZÓW MAZOWIECKI.

R. NERLICH, Bielsko-Śląsk

FABRYKA ŚRUTU

Wielki Skład

broni, amunicji i przyborów myśliwskich.

Dostawa żywej zwierzyny dla odświeżenia krwi.

OD PÓŁ WIEMU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SZCZĘCZNOŚCI

Płaszcz myśliwski „HUBERTUS“

kurtki, peleryny, burki na wzór sławuckich, materiały sportowe, lodeny, samodziały, derki na konie, koce, pledy.

Zarząd Dóbr i Zakłady Przemysłowe
ROMANA ŻUROWSKIEGO
FABRYKA SUKNA i KOCÓW
Leszczków, o. p. Waręż.

Sprzedaż detaliczna. Prosimy żądać próbek i cenników

BRON i AMUNICJA H. SAWICKI i S. CZERSKI.

Sp. z ogr. odpow.

WARSZAWA, KRÓLEWSKA 31. TEL. 38-03.

POLECA na sezon bronie, sztucery i rewolwery pierwszorzędnych fabryk

JOSEPH DEFOURNY, Herstal

R. GALAND, Paris

JEAN RIGA-STASSART, Liège

ANCIENS Etablissements

PIEPER S. A. HERSTAL

FABRIQUE NATIONALE, Herstal

FR. WILH. HEYM, Subl

JOHAN SPRINGER'S ERBEN, Wien

WINCHESTER REPEATING ARMS

Co. Conn, U. S. A.

POJEDYNKI, SZTUCERKI MAŁOKALIBROWE i TARCZOWE. AMUNICJA WSZELKIEGO RODZAJU. DUŻY DZIAŁ PRZYBORÓW FECHTUNKOWYCH.

SUCHARY SPRATT'A DLA PSÓW i SZCZENIĄT.

Pierwszorządne warsztaty rusznikarskie i rymarskie

Ceny i szczegółowe objaśnienia na żądanie.

Dlaczego lubi koty?

- Czy pan lubi koty?
- Pasjami.
- Dlaczego?
- Bo to jedyna chyba w Polsce rzecz, od której nie płaci się podatku.

OLIWA VORREITHA!!

Znamy, wybitny środek czyszczenia i konserwowania wszelkiej broni!

Możliwie najprostsze postępowanie przy najpewniejszym skutkowaniu.

Sprzedają wszystkie sklepy fachowe.

Wytwórca: Nadlesny MAX VORREITH, AUSSIG A. D. ELBE, HUMBOLDSTRASSE 1899.

SKŁAD DLA POLSKI:

R. NERLICH, BIELSKO.

Kto na co poluje.

Idylla mała taka:
Wróbel polyka robaka,
Wróbla kot dusi niecnota,
Pies chętnie rozdziera kota
Psa wilk z lubością pożera,
Wilka zadławia pantera,
Panterę lew rwie na ćwierci,
Lwa — człowiek; a sam po śmierci
Staje się łupem robaka.
Idylla mała taka

RODOC

80—LECIE UROCZYSZCIE OBCHODZIMY

Daję w roku bieżącym najdogodniejsze warunki SWOIM KLIENTOM

Najstarsze w kraju pracownia wypychania ptaków i zwierząt

ANTONI LASTOWSKI i Syn

Warszawa, Krak. Przedmieście 20/22 tel. Nr 637-84.

Zajaczki w głowie.

Wujaszek do małego Kazia:

— Co ci zostawię, Kaziu, jak umrę?

Kazio: — Głowę, wujaszku, bo mamusia mówiła, że wujaszek ma w głowie zajaczki.

SKŁAD BRONI „J. SOSNOWSKI”

właśc. CZ. LISOWSKI

Warszawa, Ossolińskich 1.

Tel. 47-47.

Adres telegr. SOSLIS.

Wytłaczne przedstawicielstwa wazechświatowej sławy strzelb myśliwskich:

G. DEFOURNY SEVRIN, Liège

A. FORGERON

A. FRANCOIS

LEPAGE

VERNEY CARRON et Cie, Paris

VICKERS Ltd., London

J. NOWOTNY, Praga

SZTUCERY i TRÓJLUFKI

wykonane z zastosowaniem ostatnich wymagań techniki.

Warsztaty reperacyjne.

Oferty i cenniki bezpłatne.

Ceny i warunki najprzystępniejsze

KUPUJCIE NIEZAWODNY NABÓJ
„P O C I S K”
 CAŁKOWICIE WYKONANY W KRAJU.

Suchary SPRATTS'A dla psów
 „szczeniaki”
 Karma dla bażantów „PHEASANTINA” Łuski
 z ostryg dla trawienia. Wylegarki i Wycho-
 walnie Buckeya. Przybory hodowlane dla
 ptactwa i zwierząt gospodarskich
 — poleca ze składu Biuro Rolniczo-Techniczne —
Inż. ST. NAWAKOWSKI Sp. z o. o.
 Warszawa, ul. Kredytowa 4. Tel. 291-34.

Pies „smakosz”.

Młoda i ładna niewiasta przybiega ze skargą do
 właściciela psa.

— Panie, pies pański ugryzł mię w tydkę
 — Hm! — odpowiedział właściciel — nie wiedzia-
 łem, że taki smakosz z niego.

Pies w wagonie.

Konduktor: — Pies nie może siedzieć na ławce.
 Pasażer: — Ależ panie konduktorze, przecież wy-
 kupiłem dla niego bilet!
 — To niech zostanie, ale niech bezwarunkowo
 nogi opuści.

S. HISZPAŃSKI SZEW C

w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 7. Telefon 48-02.

istnieje od 1838 r.

SPECJALNOŚĆ! Obuwie myśliwskie.

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

Warszawa, ul. Królewska 17.

Telefony: 19-17. Zarząd: 78-27.

Firmowe naboje łrotowe własnego wyrobu maszynowego z napisem „GEVE-
 LOT” i prochem berdymsym „ROTTWEIL”.

Przybory myśliwskie i szermiercze. Warsztaty puszkarskie.

Na ukończenie budowa własnej fabryki gilz i przybitek myśliwskich w Warszawie.

w Wilnie, ul. Wileńska 10.

w Poznaniu, ul. Gwarna 12, (telefon 19-08).

w Łwowie, Plac Marjacki 4, (telefon 44-61).

FILJE.

